

Tampereen keskustan kaupallinen elinvoima

Elinvoimalaskennan tulokset - Tampere H2/2022

TAMPEREEN KAUPUNKI

Viiden tähden keskustan -kehitysohjelma

TietoJärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy

8.12.2022

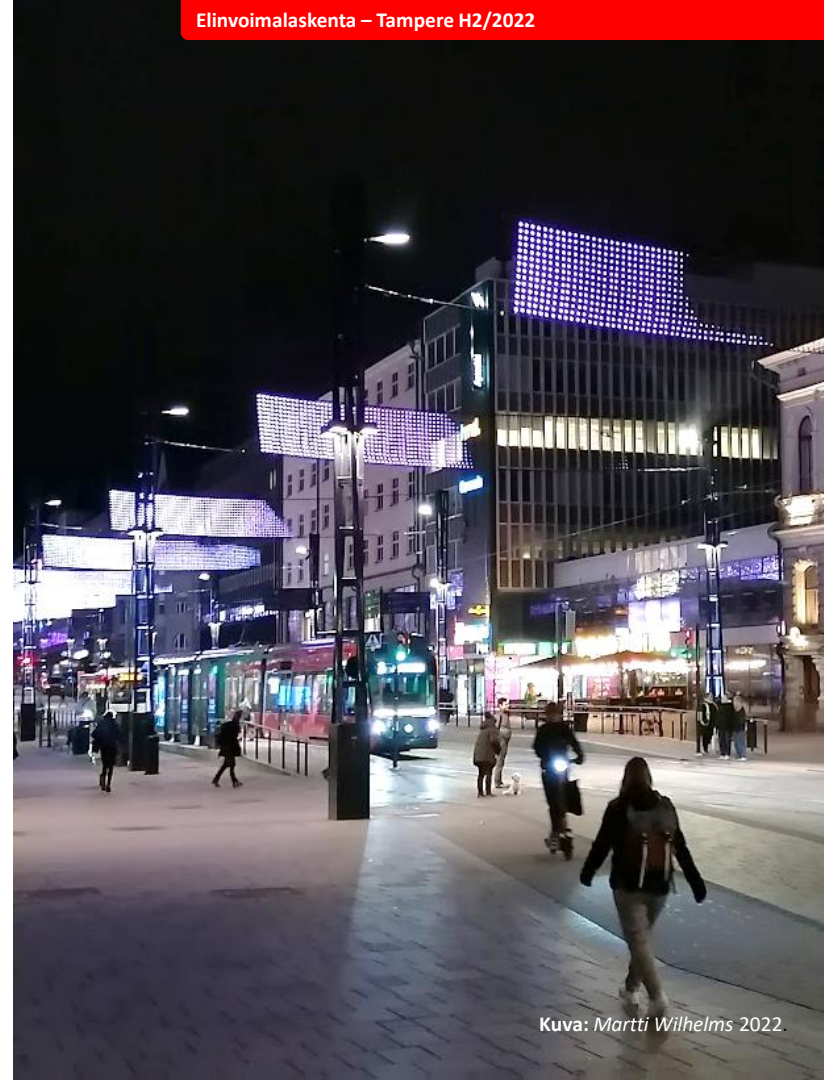

Sisällysluettelo

1. Johdanto	s. 4
• Keskustan elinvoimalaskennan esittely	
2. Tulokset: Tampereen keskusta H2/2022	s. 13
• Kartta-aineistot	
• Liiketilojen määrät	s. 22
• Tunnusluvut	s. 25
• Toimialat pääluokittain	
• Kaupunkikeskustojen elinvoiman kehitys Suomessa 2019–2022	s. 26
3. Toimialat: Tampereen keskusta	s. 28
• Toimialat pää- ja alaluokittain 2019–2022	
4. Erityistarkastelu: Hämeenkatu 2017–2022	s. 45
• Liiketilat ja muutokset (liiketilaluvut ja kartat)	
• Tilannekuvia Hämeenkadulta 2017–2022	s. 54
• Huomiot toimialojen kehityksestä 2017–2022	s. 60
• Tilastot toimialoista 2017 ja 2022	

Selvityksen sisällön kuvaus

- Tampereen keskustan kaupallista elinvoimaa on seurattu vuodesta 2015 alkaen, vuodesta 2017 alkaen keväisin ja syksyisin eli kahdesti vuodessa.
- Tämä raportti kuvaa elinvoimalaskennan tulokset H2/2022. Kenttätyö tehtiin syksyllä 2022. Tietojen täsmäyspäivä tiedoille ALL-in -portaalissa on 24.11.2022.
- Osana toimeksiantoa tehtiin Hämeenkadun liiketilojen muutoksen erityistarkastelu 2017–2022. Tämä on raportoitu luvussa 4.
- Edellinen päivitys tehtiin huhti-toukokuussa 2022.
- **Päivityskartoitus ja raportti:** *TietoJärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy.*
- **Valokuvat:** Kari Castrén ja Martti Wilhelms / *TietoJärjestelmä-Palvelu Salokorpi Oy* ; Marko Kallio / *Skyfox*
- **Tilaaaja:** *Tampereen kaupunki: Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma.*

Kuva: Martti Wilhelms 2022.

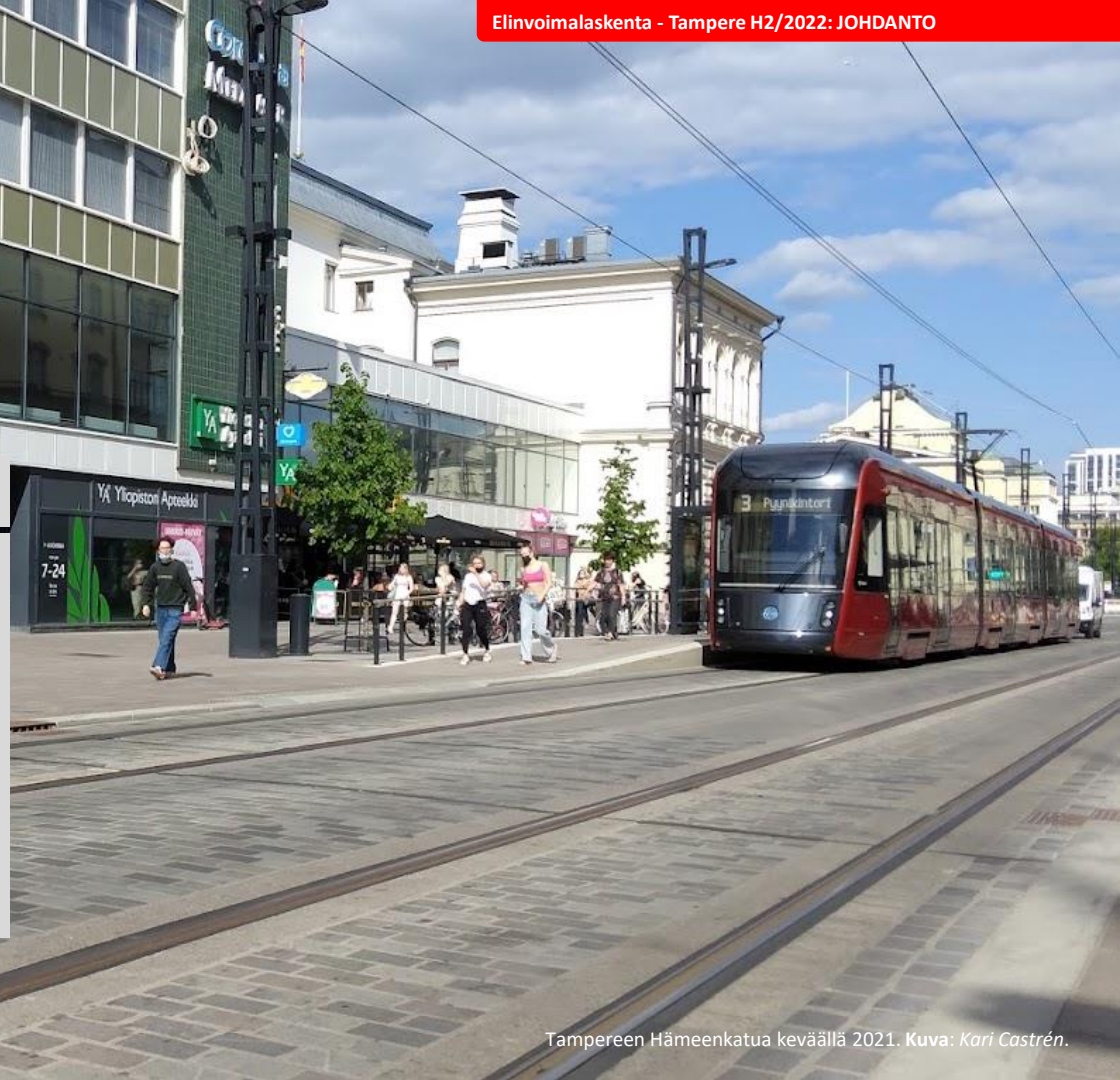
1. Johdanto

Keskustan elinvoimalaskennan esittely

Kuva: Tampereen Itsenäisyydenkatu Rautatieaseman suunnasta, Martti Wilhelms 2021.

Keskustojen elinvoimalaskenta

- Elinvoimalaskenta perustuu Elävät Kaupunkikeskustat ry:n (EKK) menetelmään.
- EKK on kaupunkien, kaupan liittojen ja kiinteistöalan järjestöjen perustama keskustojen kehitystyön verkostotoimija.
- Keskustojen kaupallista elinvoimaa seurataan Suomessa noin 40:ssä kaupungissa.
- EKK julkistaa elinvoimalaskennan tiedot vuosittain kaikista mukana olevista kaupungeista.

Kuva: Pohjois-Esplanadi Helsingissä.

Elinvoimainen keskusta

- Lauantaisin palvelevat kaupat ja ravintolat muodostavat keskeisen mittarin keskustan kaupallisesta elinvoimasta.
- Arkisin palvelevat liikkeet vaikuttavat elinvoimaan neutraalisti.
- Tyhjät liiketilat vähentävät elinvoimaa.
- Elävät kivijalkaliikkeet katutasossa pitävät jalankulkuympäristön viihtyisänä ja mielenkiintoisena.
- Tiivis keskusta on resurssiviisas: se parantaa palveluiden saavutettavuutta ja hillitsee ilmastomuutosta.

Keskustan elinvoiman mittaaminen ja seuranta

- Keskustojen elinvoimalaskenta perustuu liiketilojen kartoittamiseen ja luokittamiseen. Kehitystä mitataan ja seurataan päivittämällä liiketilatietoja vuosittain tai useammin.
- Kaupungin keskustan lisäksi elinvoimalaskentaa voidaan hyödyntää myös kaupan keskittymissä tai muilla kaupungin rajatuilla alueilla.
- Liiketilat luokitellaan niiden käytön mukaan: lauantaisin palvelevat liikkeet, ravintolat ja kahvilat, arkisin palvelevat liikkeet ja tyhjät liiketilat.
- Laskennassa on mukana liiketilat, joilla on oma ovi kadulle tai kauppakeskuksen käytävälle.
- Liiketilojen käyttäjille on tehty myös tarkempi toimialaluokitus.
- Päivitykset ilmoitetaan raporteissa: H1–kevät / H2–syksy.
- **ALL-in elinvoimalaskennan** tulokset ovat työkaluja kaupunkisuunnittelijoille, kaavoittajille ja elinkeinoelämän edustajille sekä havaintomateriaalina kaupunkien päättäjille ja asukkaille.

Elinvoimalaskennan kokonaisuus

- **Liiketilat digitaaliselle kartalle**
 - Jalkatyönä – todellinen tilanne kuluttajan silmin
 - Liiketilojen luokittelu
 - Toimiala- ja sijaintitietomäärittelyt
- **Keskustan aluerajaus**
- **Raportointi ja analyysit**
 - EKK- elinvoimaluku ja muut tunnusluvut, toimiala- ja sijaintitietotilastot, verkkokauppa-analyysit
 - Kartta-aineistot
 - Valokuvat ja erityispiirteiden dokumentointi
 - Koosteet ja vertailutaulukot
- **Päivitys vuosittain mahdollistaa seurannan**

Liiketilojen luokittelu ja merkinnät kartoilla

- **KAUPPA** Satunnaista asiakasta myös lauantaisin palvelevat liiketilat.
- **RAVINTOLA** Satunnaista asiakasta palvelevat ravintolat ja kahvilat (myös lauantaisin).
- **ARKIPÄIVÄ** Ei palvelua lauantaisin (arkipalvelut, toimistot, työhuoneet).
- **TYHJÄ** Liiketilat joissa ei ole palvelua, kaupalle potentiaaliset vapaat toimitilat.
- **REMONTTI** Remontissa / kausiluonteisesti palvelevat liiketilat.
- **ISO VÄHITTÄISKAUPPA** Isot vähittäiskaupan yksiköt (1000-4000 m² / < 4000 m²).
- **TILAA VAATIVA** Ns. tilaa vaativat vähittäiskaupan yksiköt *.

* Tilaa vaativia vähittäiskaupan yksiköitä (TiVa) ovat mm. rautakauppa, moottoriajoneuvojen ja niiden varaosien kauppa, huonekalu- ja kodinkonekauppa (Ympäristöministeriön määritelmä). TiVa-kaupan yksiköt sijaitsevat yleensä keskustan ulkopuolella.

Tunnusluvut

Kauppojen ja Ravintoloiden osuus =

Kaupat ja Ravintolat / kaikki liiketilat

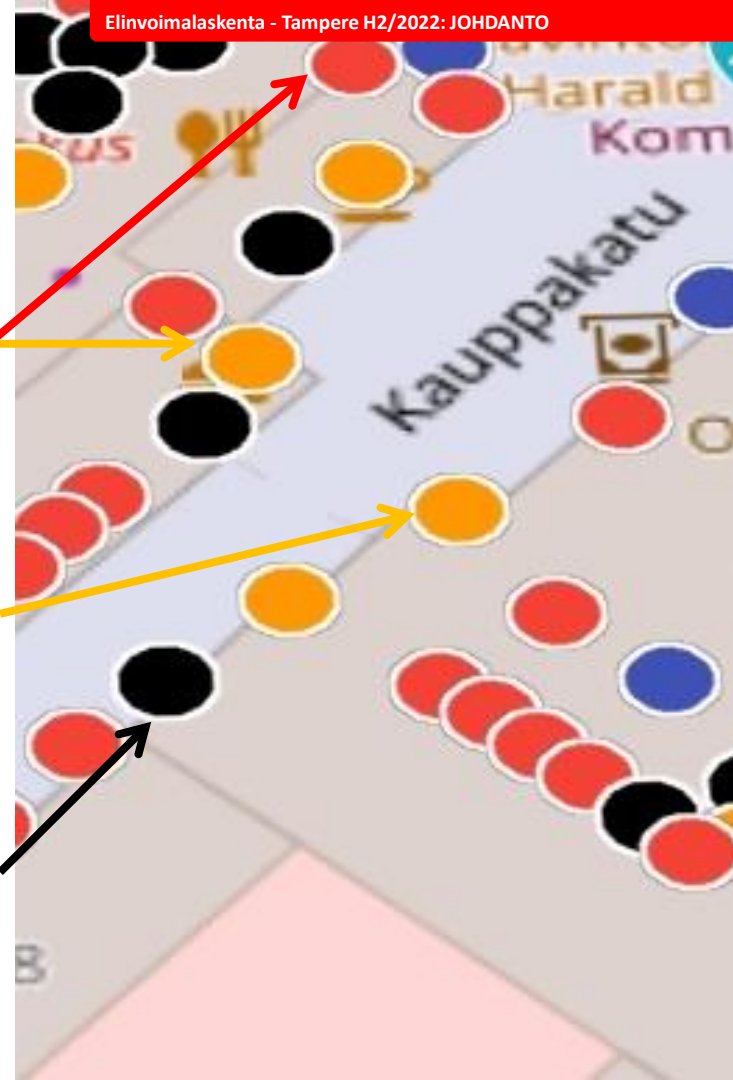
Ravintoloiden osuus =

Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat

Tyhjien tilojen osuus =

Tyhjät tilat / kaikki liiketilat

Kaupat ja Ravintolat palvelevat myös lauantaisin

EKK-elinvoimaluku ja kaupallinen tiiviys

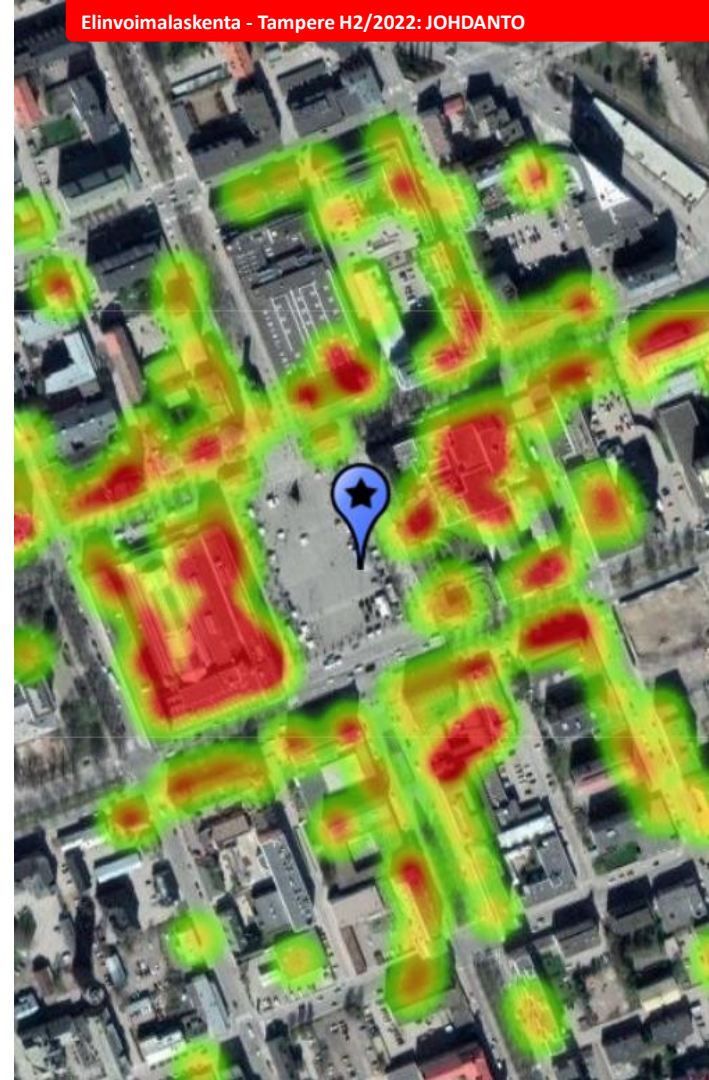
EKK-elinvoimaluku =

$$\frac{\text{Kaupat ja Ravintolat} - \text{Tyhjät liiketilat}}{\text{asukasluku}} \quad (\times 1\,000)$$

Kaupallinen tiiviys -luku =

$$\text{Kaupat ja Ravintolat} / \text{keskustan pinta-ala}$$

*Kaupat ja Ravintolat (jotka palvelevat myös lauantaisin).
Asukasluku on ensimmäisen kartoitusvuoden tieto (Tilastokeskus).*

Toimialaluokitus liiketiloille

- Liiketilojen käyttäjien toimialat on määritelty Suomen Kauppakeskusyhdistyksen luokitusta seuraten.
- Jokainen liiketila on luokiteltu vain yhteen toimialaluokkaan, sen tarjontaa parhaiten kuvaavan toimialan mukaan.
- Kauppa, palvelut ja toimistot: 14 pääluokkaa ja 71 alaluokkaa (alaluokkien määrät alla sulkeissa).
 1. Muoti ja asusteet (6)
 2. Kauneuden ja terveyden tuotteet (3)
 3. Sisustaminen ja kodin tarvikkeet (6)
 4. Vapaa-aika (8)
 5. Päivittäistavarat (4)
 6. Tavaratalot, Hypermarketit (2)
 7. Muut liikkeet (4)
 8. Kahvilat ja ravintolat (5)
 9. Kauneus- ja hyvinvointipalvelut (6)
 10. Viihde- ja vapaa-ajan palvelut (5)
 11. Kaupalliset palvelut (muut) (14)
 12. Palvelut ilman liikevaihtoa (2)
 13. Hotellit (1)
 14. Toimistot ym. (5)

Muotikauppa on viime vuosina eniten vähentänyt toimipaikkoja keskustoissa.

2. Tulokset H2/2022: Tampereen keskusta

Kartta-aineistot, liiketilat ja tunnusluvut

Keskusta-alue ja kuumat korttelit: Tampere H2/2022

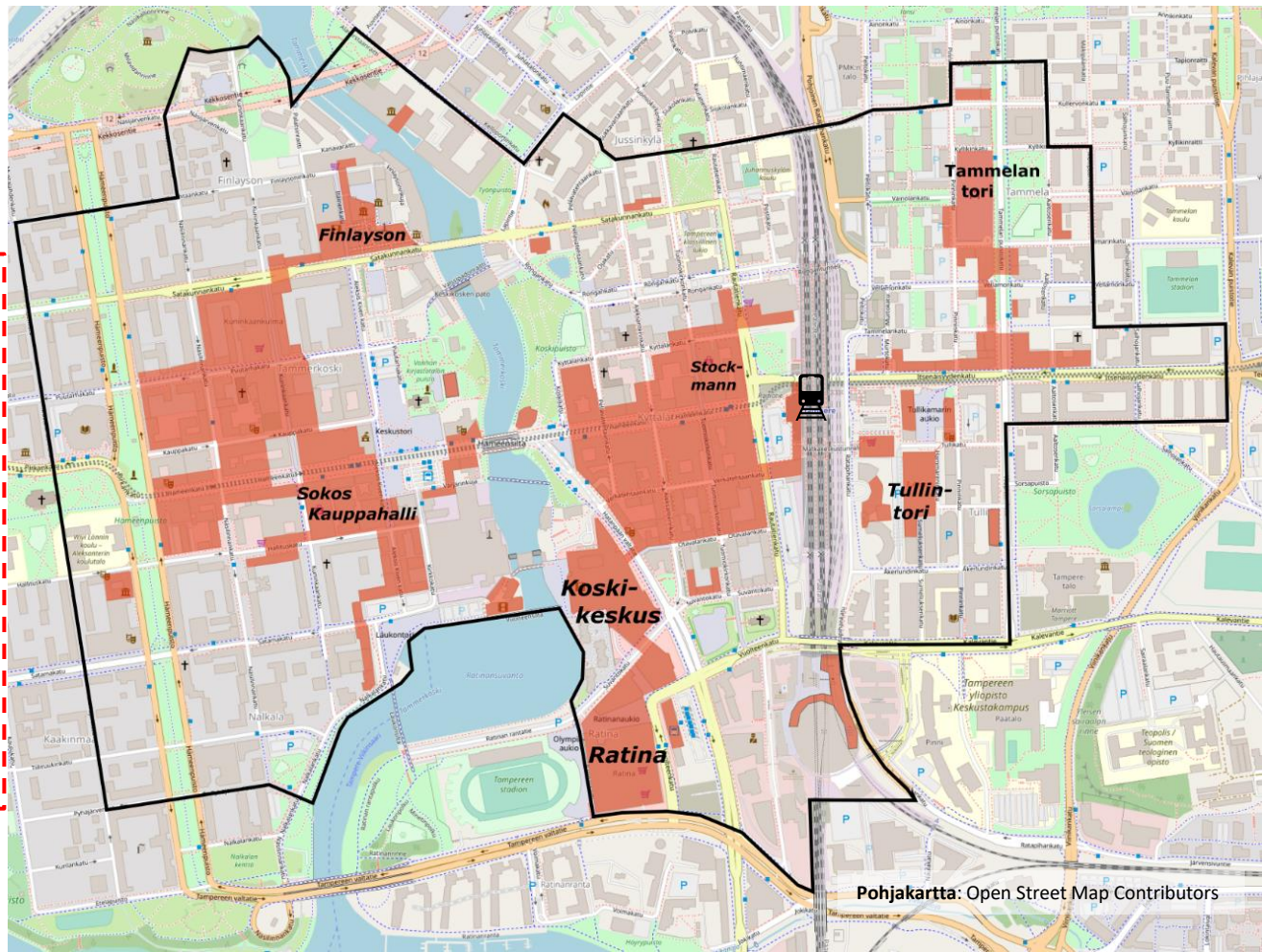
Keskusta-alueen muodostavat ns. **kuumat korttelit (punaisella)** ja sitä ympäröivä + 200 m elävä keskusta-vyöhyke* (mustalla rajattu).

Kuumat korttelit -alueella vähintään 50 % katusivun liike-tiloista on lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden käytössä.

Keskusta-alue = liiketilojen laskenta-alue. Keskustarajaus on tehty vuonna 2016.

Keskusta-alueen pinta-ala on 182,7 ha.

* Rajausperiaatteet: EKK ry, Citybook - Keskustan kehittäjän käsikirja, 2014

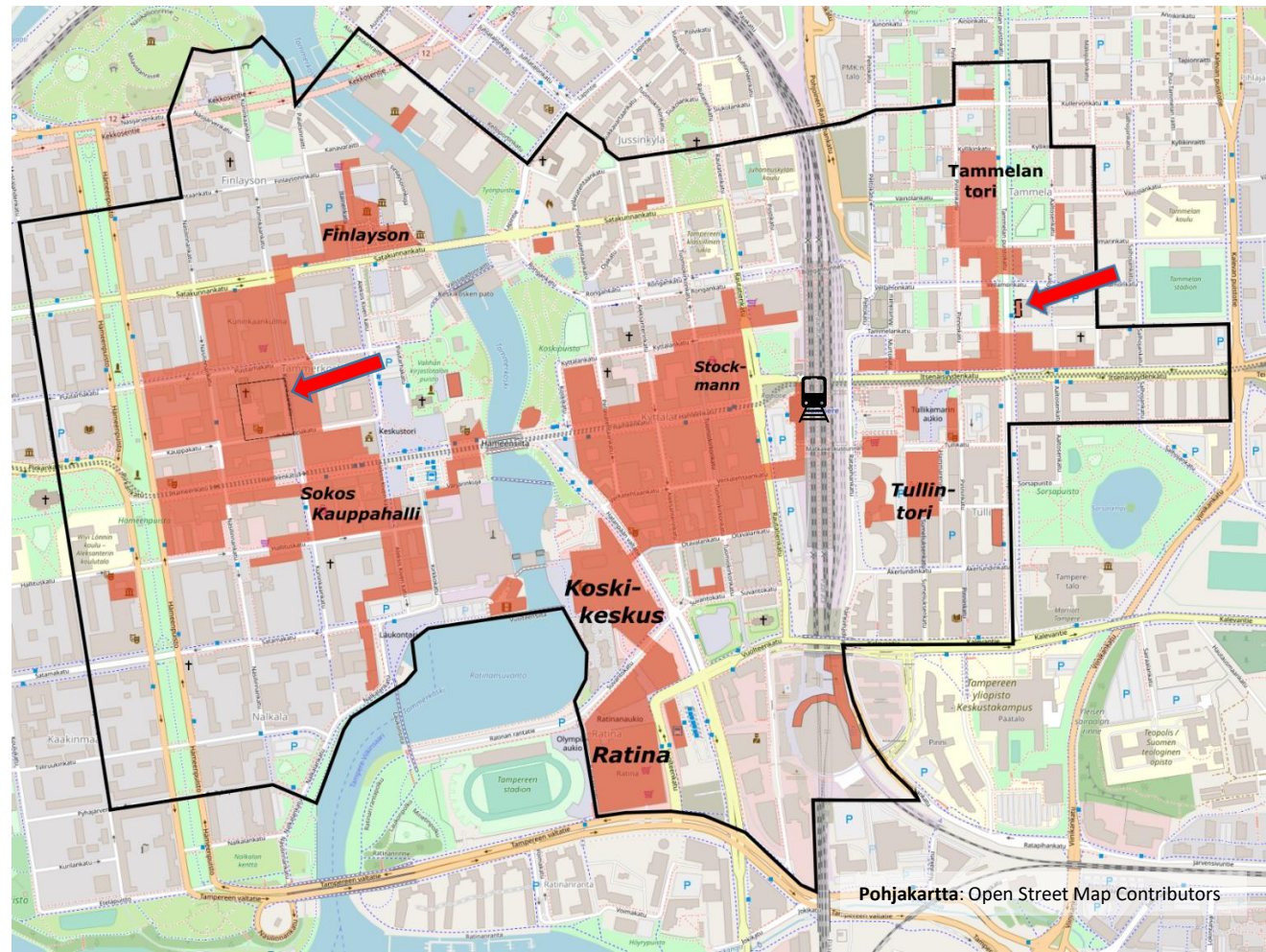

Pohjakartta: Open Street Map Contributors

Muutokset kuumat korttelit -alueella H1/2022 – H2/2022

Laajentuneet / uudet kuumat alueet kevään 2022 jälkeen on merkitty kartassa punaisella sekä osoitettu nuolella:

- *Kuninkaankatu-Kauppakatu -korttelissa* lauantaisin palvelevat liikkeet ovat lisääntyneet.
- *Tammelan puistokadulla* on uusia liiketiloja puretun ja uudelleen rakennetun kiinteistön kivijalassa.

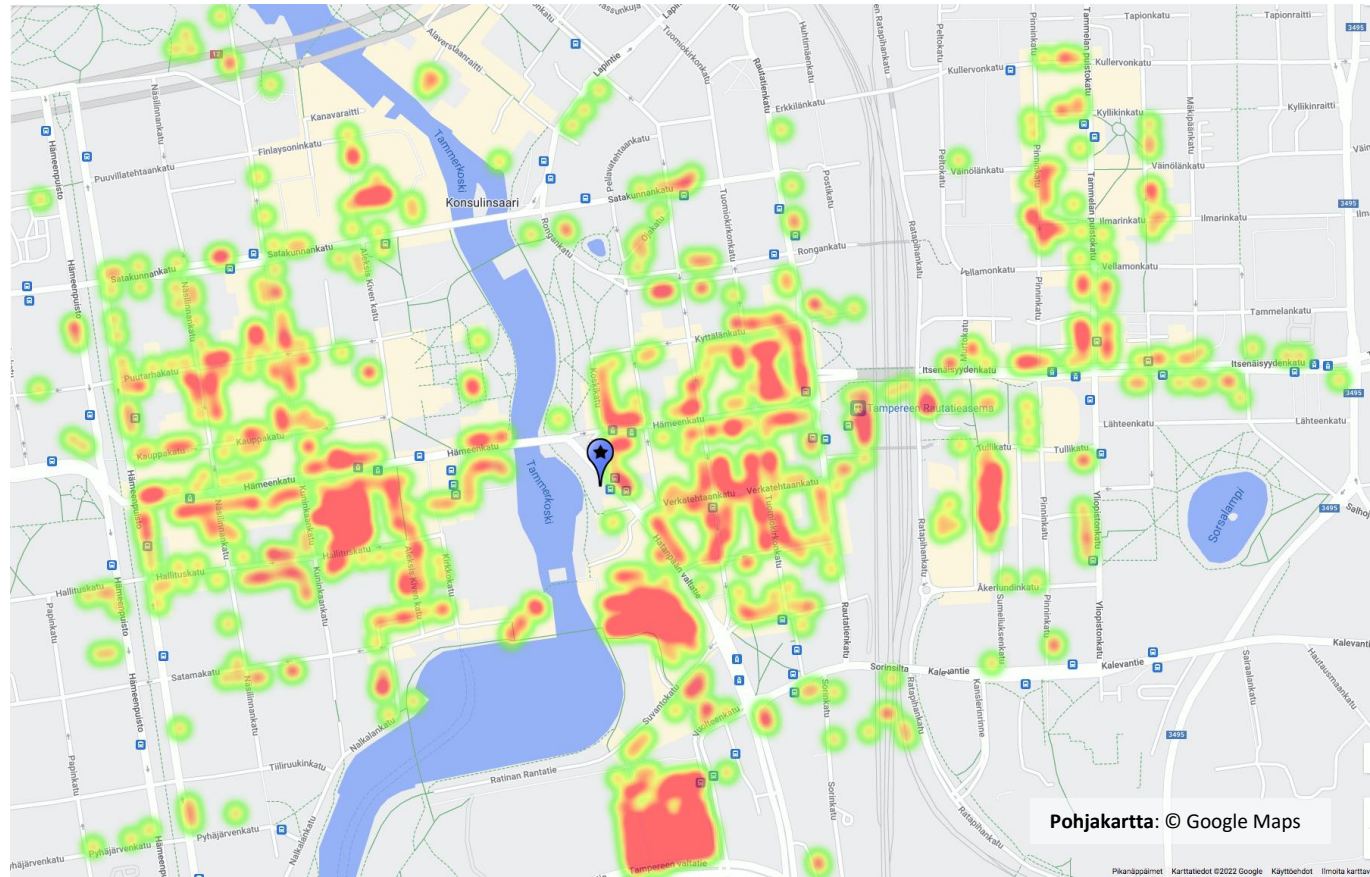
Pohjakartta: Open Street Map Contributors

Voimakartta: Tampere H2/2022

- Voimakartta kuvaa keskustan lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden sijainnin ja osoittaa kaupallisen elinvoiman epäjatkuvuuskohdat.
- Lauantaisin palvelevien liikkeiden maantieteellinen keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, Tammerkosken itäpuolella (kartalla tähti).

Keskustan kaupallinen keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, Verkatehtaanpuiston kohdalla. **Kuva: Martti Wilhelms, 2022.**

Pohjakartta: © Google Maps

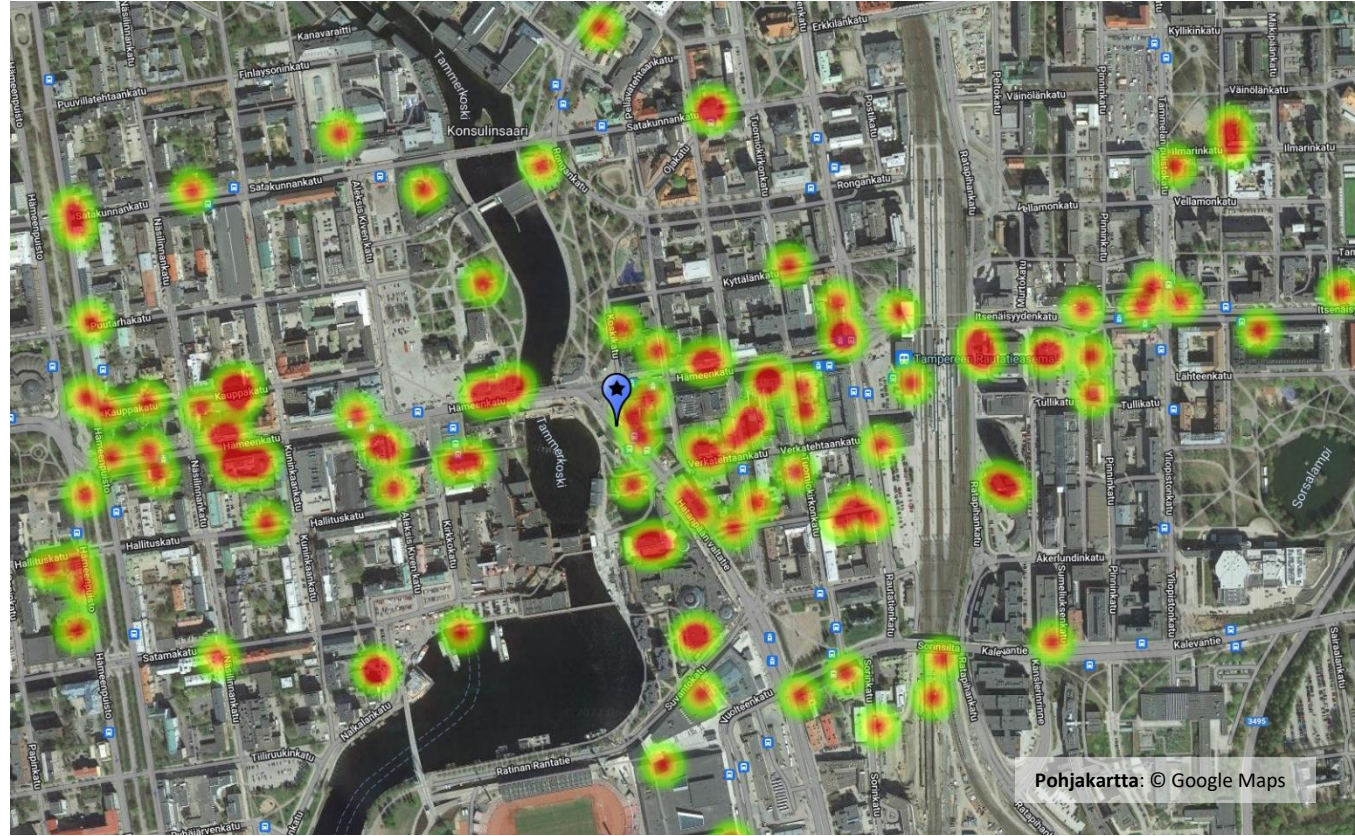
Viihdevoimakartta: Tampere syksy 2022

- ”Viihdevoimakartalla” on esitetty keskustan pubien, viiheravintoloiden, pelisalien sekä teattereiden sijainnin. Huomaa: Ruokaravintolat, kahvilat ja pikaruokapaikat eivät ole mukana.
- Viihde-elämän maantieteellinen keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, Tammerkosken itäpuolella (kartalla tähti).

Viihde-elämän keskipiste sijaitsee Hatanpään valtatiellä, lähellä Hämeenkadun kulmaa.

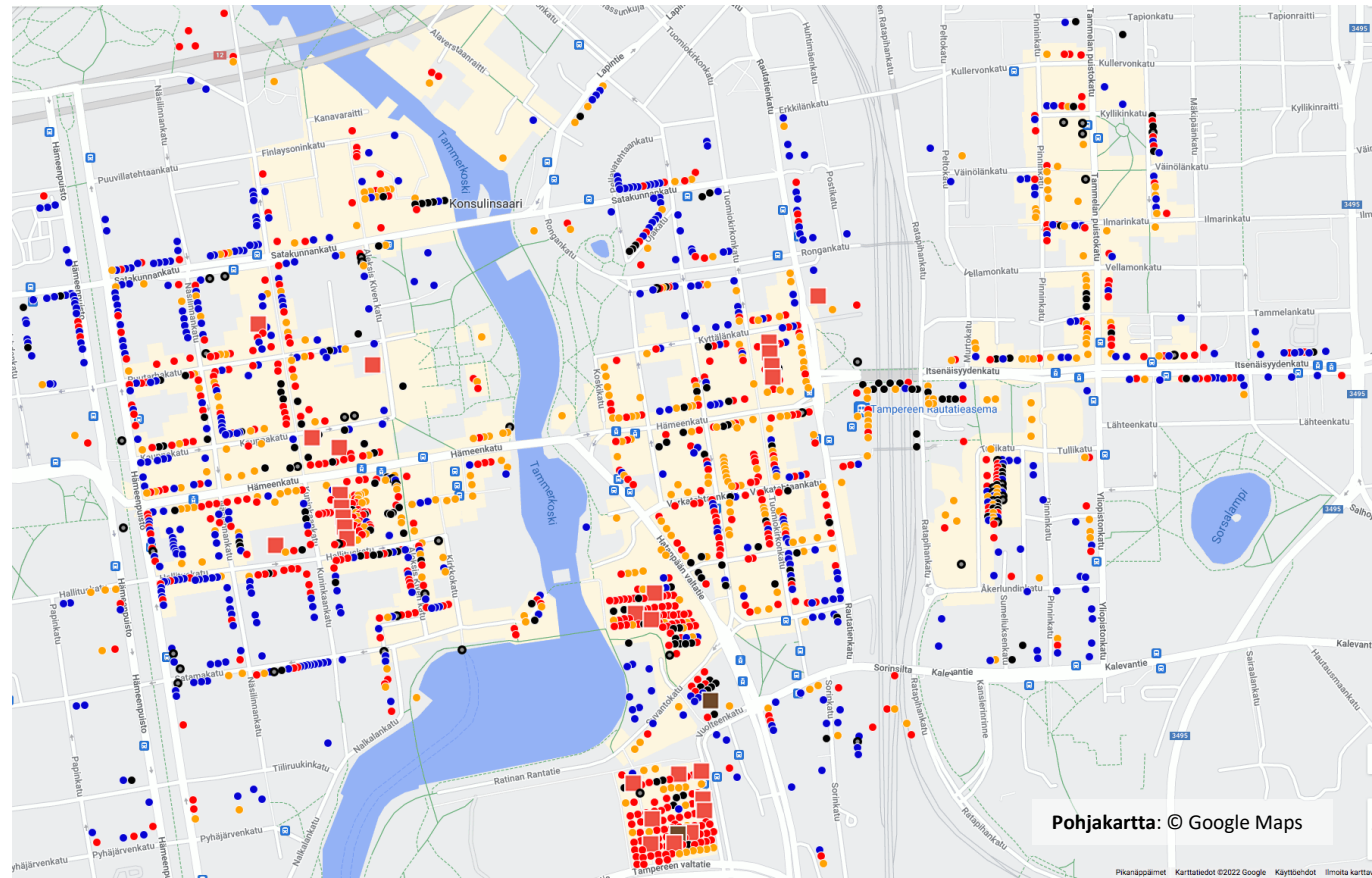
Kuva: Martti Wilhelms, 2022.

Pohjakartta: © Google Maps

Liiketilat: Tampereen keskusta H2/2022

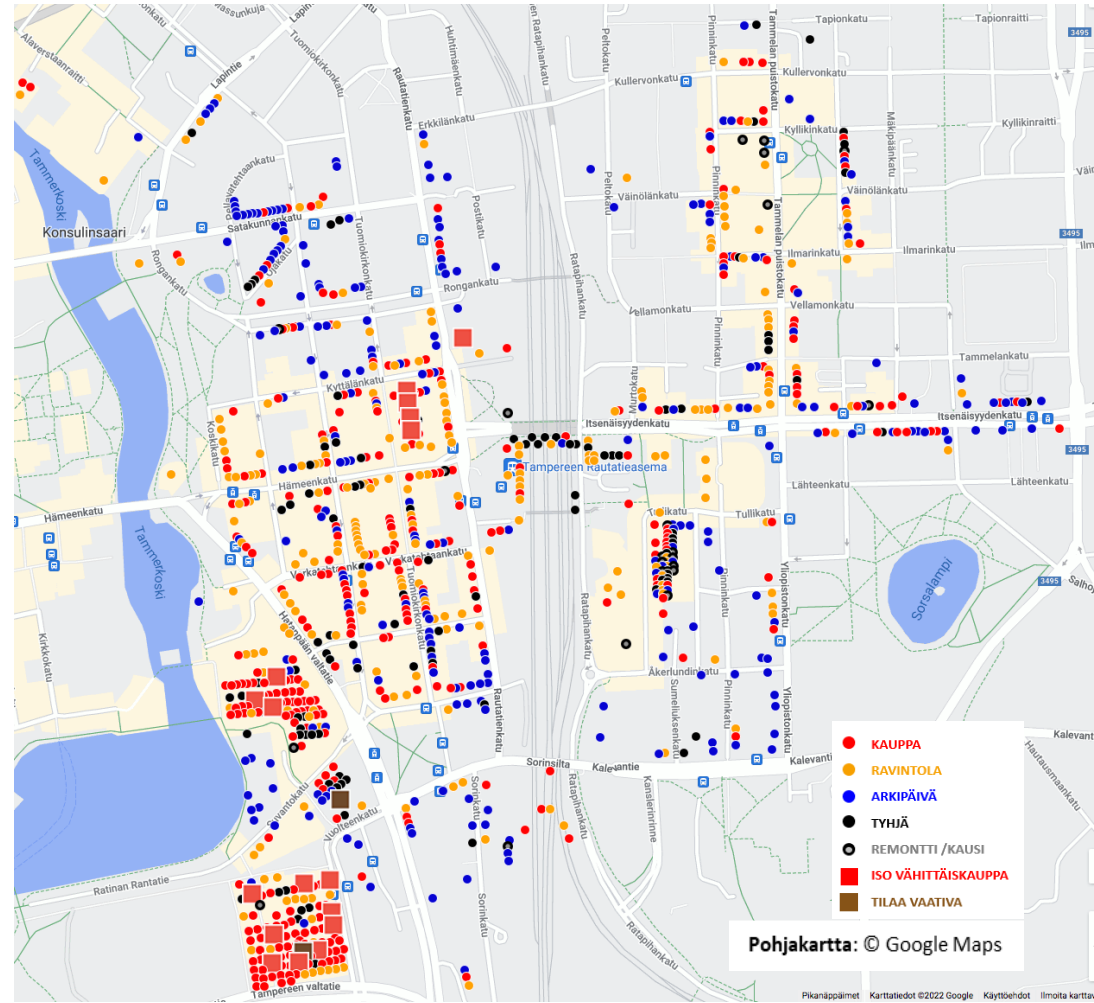
- Liiketiloija suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in - portaalissa*.
- Huomaa: Liiketilojen sijainti kartalla ei kauppakeskus-kiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä syksyn tiedoille portaalissa on 24.11.2022.

Pohjakartta: © Google Maps

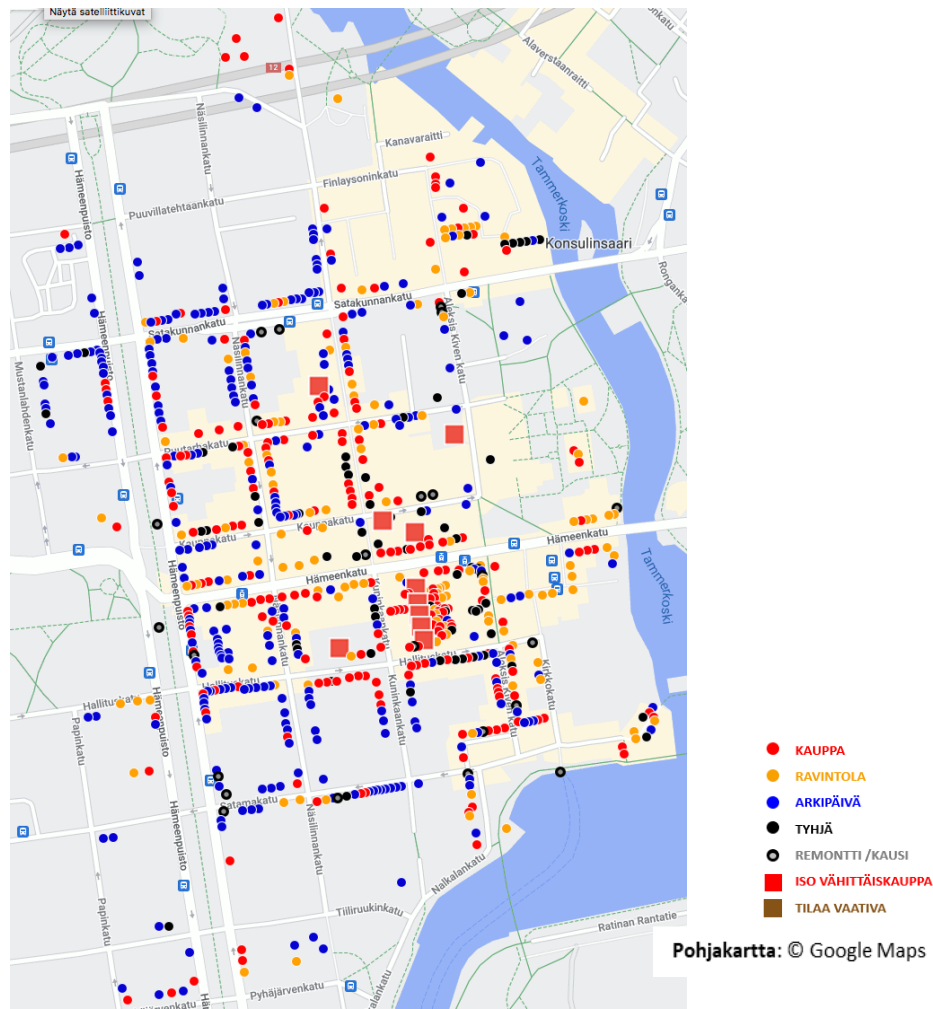
Liiketilat: Tampere H2/2022 – keskustan itäpuoli

- Liiketiloija suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in-portaalissa*.
- Huomaa: Liiketilojen sijainti kartalla ei kauppakeskus- ja tavaratalokiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä syksyn tiedoille portaalissa on 18.11.2022.

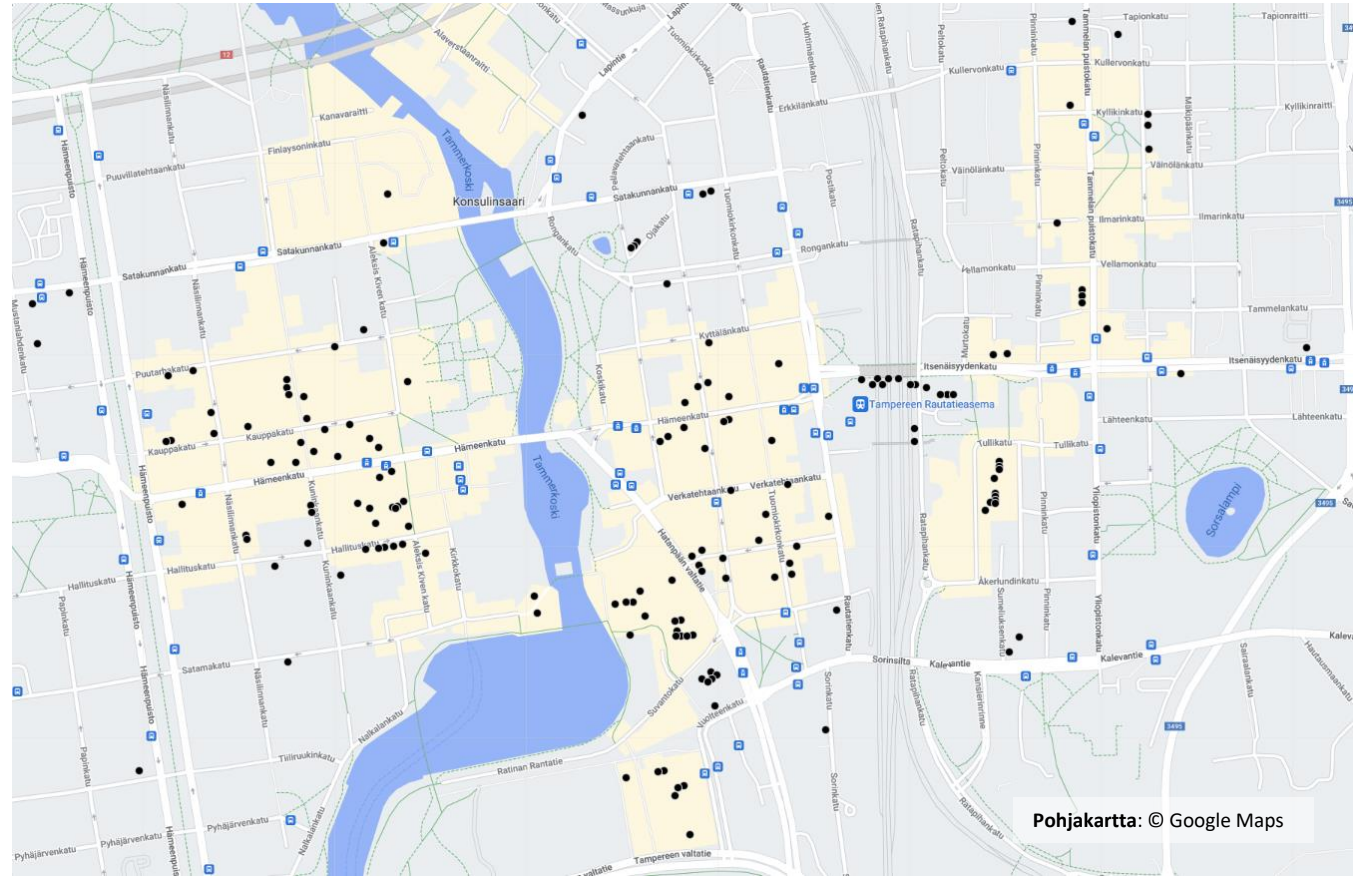
Liiketilat: Tampere H2/2022 – keskustan länsipuoli

- Liiketilaja suositellaan tarkasteltavaksi *ALL-in* -portaalissa.
- Huomaa: Liiketilojen sijainti kartalla ei kauppakeskus- ja tavaratalokiinteistöjen kohdalla ole täsmällinen johtuen kauppakeskusten monikerroksisuudesta.
- Täsmäyspäivä syksyn tiedoille portaalissa on 18.11.2022.

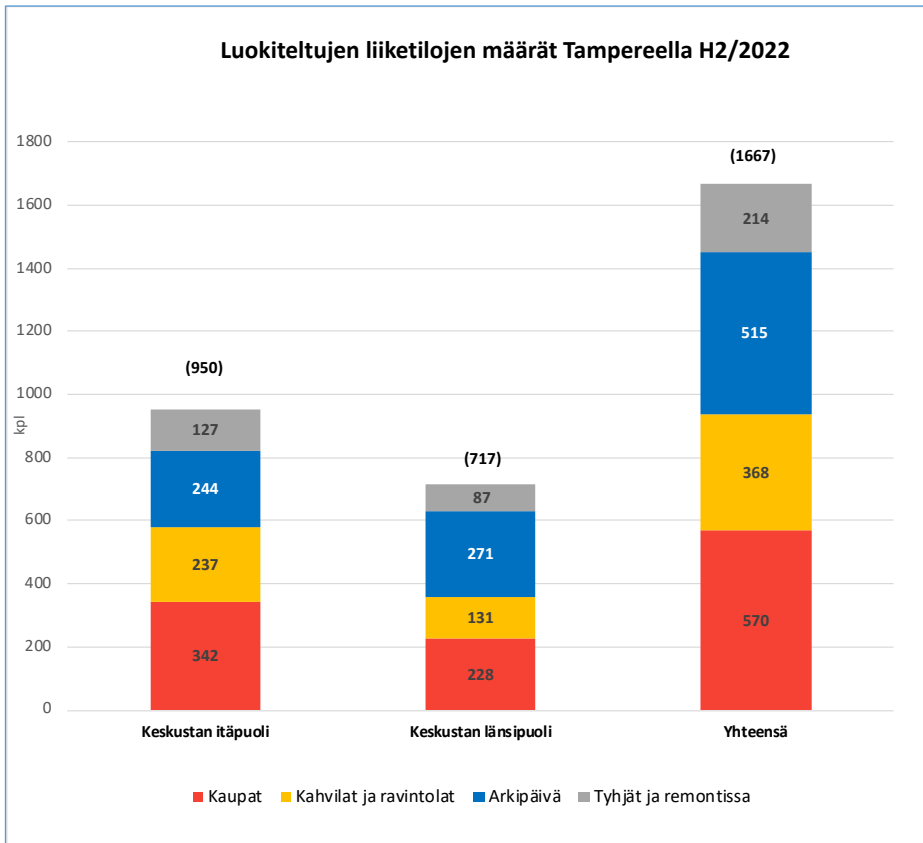
Tyhjät liiketilat: Tampereen keskusta H2/2022

- Kartta kuvaa tyhjiä, vapaana olevia liiketiloja keskustan rajausalueella marraskuun alussa 2022.
- Vapaita liiketiloja on 162 kpl (n. 9,7 %), lisäystä puolen vuoden takaiseen verrattuna on 5 kpl.
- *Tampereen Tullintorin* iso saneeraus on valmistunut ja siellä on vielä toistaiseksi useat liiketilat vapaina (tyhjiä 10 kpl; remontissa 9 kpl).
- Rautatieaseman alikulkutunnelissa liiketilat ovat pikkuhiljaa tyhjentyneet.

Pohjakartta: © Google Maps

Liiketilojen lukumäärät: Tampereen keskusta H2/2018–H2/2022

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta	Itä		Länsi		Yhteensä	
	H2 2018	H2 2022	H2 2018	H2 2022	H2 2018	H2 2022
Kaupat yhteensä	404	342	275	228	679	570
Ravintolat ja kahvilat	237	237	129	131	366	368
Kaupat ja ravintolat yhteensä	641	579	404	359	1045	938
Arkipäivä	222	244	225	271	447	515
Tyhjät	63	105	62	62	125	167
Remontissa / kausiluonteiset	19	22	14	25	33	47
YHTEENSÄ	945	950	705	717	1650	1667

Grafiikassa ja taulukossa on esitetty liiketilojen määrät (kpl) keskustan itä- ja länsipuolella sekä yhteensä koko keskustassa. Aluejaon perusteena on Tammerkosken itä- ja länsipuoli.

Vertailua itä- ja länsipuolen välillä:

- Keskustan itäpuolella on n. 57 % keskustan liiketiloista.
- Lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden osuus kaikista liiketiloista:
 - itäpuolella n. 61 %
 - länsipuolella n. 50 %
- Tyhjien liiketilojen osuus:
 - itäpuolella 11,1 %
 - länsipuolella 8,6 %

Liiketilat: Tampereen keskusta 2019–2022

Liiketilat: Tampereen keskusta	H2 2019	H1 2020	H2 2020	H1 2021	H2 2021	H1 2022	H2 2022	Muutos 3 v.
Kaupat	589	575	568	556	566	557	541	-48
Isot vähittäiskaupat 1000 - 4000 m ²	27	27	27	26	26	27	27	0
Tilaa vaativat < 4000 m ²	1	2	2	2	2	2	2	1
Kaupat yhteensä	617	604	597	584	594	586	570	-47
Ravintolat ja kahvilat	373	379	378	371	361	370	368	-5
Kaupat ja ravintolat yhteensä	990	983	975	955	955	956	938	-52
Arkipäivä	463	476	491	500	503	507	515	52
Tyhjät	183	166	169	159	131	157	162	-21
Remontissa / kausiluonteiset	28	30	29	42	58	45	52	24
YHTEENSÄ	1664	1655	1664	1656	1647	1665	1667	3

Liiketilojen kehitys Tampereella kolmen vuoden jaksolla
(H2/2019–H2/2022):

- **Lauantaisin palvelevat kaupat** ovat vähentyneet 47 kpl (josta viimeisen puolen vuoden aikana vähennystä 16 kpl). Ravintolat ovat vähentyneet 5 kpl (josta viimeisen puolen vuoden aikana 2 kpl).
- **Arkipäivä**-luokassa on kasvua vastaavasti 52 kpl.
- **Tyhjät eli vapaat liiketilat** ovat tarkastelujaksolla vähentyneet 21 kpl, joskin viimeisen puolen vuoden aikana lisääntyneet 5 kpl.

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta H1/2021–H2/2022

Liiketilat alueittain: Tampereen keskusta	Itä				Länsi				Yhteensä			
	H1 2021	H2 2021	H1 2022	H2 2022	H1 2021	H2 2021	H1 2022	H2 2022	H1 2021	H2 2021	H1 2022	H2 2022
Kaupat	331	331	323	323	225	235	234	218	556	566	557	541
Isot vähittäiskaupat 1000 - 4000 m ²	16	16	17	17	10	10	10	10	26	26	27	27
Tilaa vaativat < 4000 m ²	2	2	2	2	0	0	0	0	2	2	2	2
Kaupat yhteensä	349	349	342	342	235	245	244	228	584	594	586	570
Ravintolat ja kahvilat	240	228	237	237	131	133	133	131	371	361	370	368
Kaupat ja ravintolat yhteensä	589	577	579	579	366	378	377	359	955	955	956	938
Arkipäivä	238	235	238	244	262	268	269	271	500	503	507	515
Tyhjät	92	85	103	105	67	46	54	57	159	131	152	162
Remontissa / kausiluonteiset	25	37	38	22	17	21	12	25	42	58	45	52
YHTEENSÄ	944	934	953	950	712	713	712	717	1656	1647	1665	1667

Liiketilojen kehitys tarkastelujaksolla H1/2021–H2/2022 (1,5 vuotta):

- **Lauantaisin palvelevien kauppojen** määrä on laskenut sekä itä- että länsipuolella 7 kappaleella.
- **Ravintolat ja kahvilat** ovat säilyttäneet asemansa kauppia paremmin: itäpuolella (-3 kpl) ja länsipuolella (+/-0).
- **Arkipäivä-luokka** on kasvanut molemmilla puolen Tammerkoskea (yhteensä + 15 kpl).
- **Tyhjien liiketilojen** määrä on kasvanut Itäpuolella (+13 kpl), mutta puolestaan laskenut länsipuolella (-10 kpl).

Tunnusluvut: Tampere 2017–2022

Tunnusluvut: Tampereen keskusta	H1 2017	H2 2017	H1 2018	H2 2018	H1 2019	H2 2019	H1 2020	H2 2020	H1 2021	H2 2021	H1 2022	H2 2022
Kaupat ja Ravintolat -%	63,10	63,23	64,22	63,33	60,71	59,50	59,40	58,59	57,67	57,98	57,42	56,27
Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat -%	34,30	35,59	35,25	35,02	36,27	37,68	38,56	38,77	38,85	37,80	38,70	39,23
Tyhjät -%	6,30	5,94	6,60	7,58	10,41	11,00	10,03	10,16	9,60	7,95	9,43	9,72
Elinvoimaluku	3,840	3,831	4,146	4,084	3,711	3,582	3,627	3,578	3,534	3,658	3,547	3,445
Kaupallinen tiiviys	5,34	5,29	5,78	5,81	5,61	5,50	5,46	5,42	5,31	5,31	5,23	5,13

Tunnuslukujen kehitys Tampereen keskustassa viimeisen kahden vuoden jaksolla (H2/2020–H2/2022):

- **Lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden osuus** on jonkin verran laskenut.
- **Ravintoloiden osuus** lauantaisin palvelevista liikkeistä on kasvanut, ollen nyt uudella ennätystasolla.
- **Tyhjien liiketilojen osuus** on hieman laskenut.
- **Tampereen keskustan EKK-elinvoimaluku** on heikentynyt (3,578 → 3,445), mikä johtuu juuri lauantaisin palvelevien liikkeiden vähentymisestä.

Vertailutietoa valtakunnallisiin elinvoimalukuihin on seuraavilla sivuilla.

Kauppojen ja ravintoloiden osuus =
Kaupat ja Ravintolat / kaikki liiketilat

Ravintoloiden osuus =
Ravintolat / Kaupat ja Ravintolat

Tyhjien osuus =
Tyhjät / kaikki liiketilat

Elinvoimaluku =

$$\frac{\text{Kaupat ja Ravintolat} - \text{Tyhjät}}{\text{asukasluku}} \times 1\,000$$

Kaupallinen tiiviys =
Kaupat ja Ravintolat / keskustan pinta-ala (ha)

Kaupunkikeskustojen kaupallisen elinvoiman kehitys Suomessa 2019–2022

- **Valtakunnallinen elinvoimaseuranta (EKK)** osoittaa, että kauppajen osuus kaupunkien keskustoissa on vähentynyt vuosittain. Tyhjiä liiketiloja osuus on vastaavasti kasvanut. Ravintolat ovat menestyneet paremmin useissa keskustoissa.
- Pandemian vuoksi etätyön lisääntyminen ja matkailijoiden vähentyminen hiljensivät keskustoja keväästä 2020 alkaen. Kaupallisen elinvoiman lasku kaupunkien keskustoissa oli nähtävissä jo ennen pandemiaa.
- Syynä keskustojen kaupallisen elinvoiman laskuun ovat mm. kaupan rakennemuutos ja verkkopalvelujen kasvu. Kaupan tarjonta keskustojen ulkopuolella ja kuluttajien verkko-ostamisen kasvu on vähentänyt asiointia keskustoissa.
- Pandemia-ajan jälkeen keskustan palveluyritysten kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat erityisesti energiakriisi ja korkea inflaatio, jotka vaikuttavat kuluttajien ostovoimaan. Kivijalkayritysten kulujen kasvu – kallistuvat hoitovastikkeet, vuokrat ja sähkölaskut – puolestaan heikentävät yritysten kannattavuutta.

EKK-elinvoimaluvun muutos	2019–2020	2020–2021	2021–2022	keski-arvo 3 v.
Valtakunnallinen ka.	-5,45 %	-3,95 %	-2,32 %	-3,90 %
Tampere	-2,26 %	-2,56 %	0,37 %	-1,49 %

Taulukko: EKK-elinvoimaluvun vuotuinen muutos kaupunkikeskustoissa keskimäärin ja Tampereella 2019–2022 (kaupunkien keskiarvo on asukasluvulla painotettu) Aineisto: Kaupunkikeskustojen elinvoimajulkistus kevät 2022. Elävät Kaupunkikeskustat ry / TietoJärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy (www.allincityapp.com).

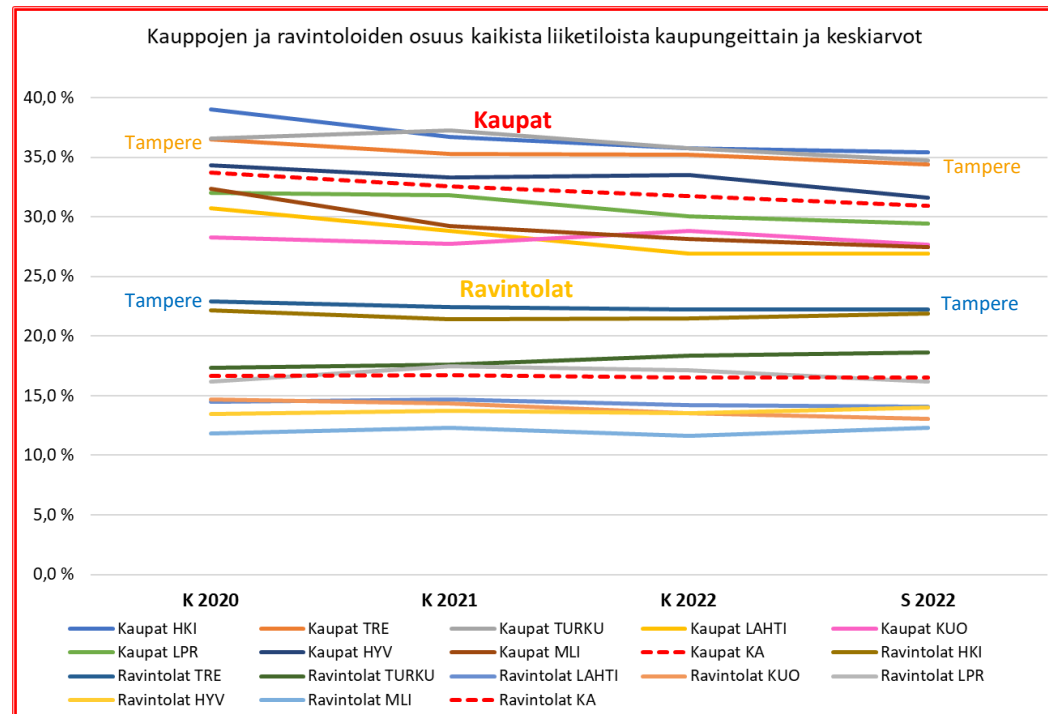
Huomaa: Taulukon vuosien 2020 ja 2021 luvuissa ei ole huomioitu pandemian vuoksi tilapäisesti suljettuja liiketiloja. Tunnusluvut antavat siksi todellisuutta paremman tuloksen.

- Kaupunkikeskustojen EKK-elinvoimaluvun vuotuinen lasku (2019–2022) oli keskimäärin -3,9 %. Tampereen keskustan elinvoiman lasku on ollut huomattavasti tätä maltillisempaa – vuotuinen lasku on ollut keskimäärin noin -1,5 %. Huomaa: Vertailutiedot ovat kevään 2022 luvuista.
- Tyhjiä liiketiloja kaupunkikeskustoissa oli keväällä 2022 keskimäärin 11,4 %. Tampereella tyhjiä osuus keväällä 2022 oli 9,4 % ja syksyllä 9,7 %.

Kaupunkikeskustojen kaupallisen elinvoiman kehitys Suomessa 2020–2022

- Tuore selvitys kahdeksan kaupungin kaupallisen elinvoiman kehityksestä pandemia-aikana (2020–2022)* osoittaa, että lauantaisin palvelevien kauppojen osuus on edelleen laskenut, mutta ravintolat ovat säilyttäneet kappalemääränsä ja osuutensa keskimäärin paremmin.
- Tampereen keskustassa kauppojen osuus liiketiloissa on nyt maan kolmanneksi korkein ja ravintoloiden osuus korkein.

* Elävät Kaupunkikeskustat ry ja Ympäristöministeriö julkaisevat **Uusi normaali keskustoissa** -selvitysraportin joulukuussa 2022.

Diagrammissa: Kaupat sisältää kaikki satunnaista asiakasta lauantaisin palvelevat liikkeet (pl. ravintolat ja kahvilat). Ravintolat sisältää myös lauantaisin palvelevat kahvilat. K = kevätpäivitys; S = syyspäivitys.

3. Toimialat: Tampereen keskusta

Tilastot vuosilta 2019–2022.

Kahvilat ja ravintolat ovat keskustan suurin päätoimialaluokka. Kuva: Kari Castrén, 2021.

Toimialaluokitus liiketiloille

- Luokittelu perustuu Suomen Kauppakeskusyhdistyksen toimialajakoon, joka on ollut ALL-in elinvoimalaskennassa käytössä vuodesta 2019 alkaen.
- Jokainen liiketila on luokiteltu vain yhteen toimialaluokkaan, sen tarjontaa parhaiten kuvaavan toimialan mukaan.
- Kauppa, palvelut ja toimistot: 14 pääluokkaa ja (71 alaluokkaa):
 1. Muoti ja asusteet (6)
 2. Kauneuden ja terveyden tuotteet (3)
 3. Sisustaminen ja kodin tarvikkeet (6)
 4. Vapaa-aika (8)
 5. Päivittäistavarat (4)
 6. Tavaratalot, Hypermarketit (2)
 7. Muut liikkeet (4)
 8. Kahvilat ja ravintolat (5)
 9. Kauneus- ja hyvinvointipalvelut (6)
 10. Viihde- ja vapaa-ajan palvelut (5)
 11. Kaupalliset palvelut (muut) (14)
 12. Palvelut ilman liikevaihtoa (2)
 13. Hotellit (1)
 14. Toimistot ym. (5)

Toimialat pääluokittain: Tampereen keskusta

Toimialat pääluokittain		Tampereen keskusta				Osuus H2 2022
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022	
1-6	Muoti ja asusteet	162	167	150	152	10,3 %
7-9	Kauneuden ja terveyden tuotteet	43	46	52	49	3,4 %
10-15	Sisustaminen ja kodin tarvikkeet	103	85	81	70	4,8 %
16-23	Vapaa-aika	78	75	78	78	5,3 %
24-27	Päivittäistavarat	75	74	76	70	4,8 %
28-29	Tavaratalot, Hypermarketit	5	4	4	4	0,3 %
30-33	Muut kaupalliikkeet	28	28	27	25	1,7 %
	Kaupat yhteensä	494	479	468	448	30,6 %
34-38	Kahvilat ja ravintolat	398	404	392	398	27,2 %
39-44	Kauneus- ja hyvinvointipalvelut	268	283	300	306	20,9 %
45-49	Viihde- ja vapaa-ajan palvelut	37	36	43	36	2,5 %
50-63	Kaupalliset palvelut (muut)	149	148	150	141	9,6 %
64-65	Palvelut ilman liikevaihtoa	39	46	42	47	3,2 %
66	Hotellit	13	14	13	14	1,0 %
	Palvelut yhteensä	904	931	940	942	64,4 %
67-71	Toimistot ym.	62	66	68	72	4,9 %
0	Tyhjä	183	169	131	162	-
99	Remontissa	21	19	40	33	-
	LIIKETILAT YHTEENSÄ	1664	1664	1647	1667	-

Huomioita toimialojen kehityksestä kolmen vuoden tarkastelujaksolla:

- Kaupan toimialoilla ovat toimipaikat vähentyneet erityisesti *Sisustaminen ja kodin tarvikkeet* -luokassa. Toimipaikat ovat lisääntyneet *Kauneuden- ja terveyden tuotteet* -luokassa.
- Palvelutoimialoilla ovat toimipaikat lisääntyneet voimakkaasti *Kauneus- ja hyvinvointipalvelut* -luokassa. Kasvua on myös *Palvelut ilman liikevaihtoa* -luokassa.
- Toimialoista suurimman, *Kahvilat ja ravintolat* -luokan toimipaikat ovat pysyneet samalla tasolla viimeiset kolme vuotta (ks. tarkemmin s. 38).

Toimialat: Muoti ja asusteet

Muoti ja asusteet		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
1	Pukeutuminen	104	108	95	96
2	Lasten pukeutuminen	5	6	7	5
3	Jalkineet	15	15	12	11
4	Laukut ja asusteet	6	8	8	7
5	Korut ja kellot	24	23	21	24
6	Second Hand, Vintage	8	7	7	9
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		162	167	150	151

- *Muoti ja asusteet* -toimialaluokan tarjontaa on saatavilla myös tavarataloissa ja hypermarketeissa.

Toimialat: Kauneuden ja terveyden tuotteet

Kauneuden ja terveyden tuotteet		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
7	Kosmetiikka, luontaistuotteet	12	13	17	15
8	Apteekit	7	7	7	7
9	Optikkoliikkeet, terveystekniikka	24	26	28	27
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		43	46	52	49

Toimialat: Sisustaminen ja kodin tarvikkeet

Sisustaminen ja kodin tarvikkeet		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
10	Huonekalut	7	7	10	8
11	Kodintarvikkeet	12	10	11	14
12	Sisustus- ja lahjatavarat	39	35	33	24
13	Rauta- ja rakennustarvikkeet, maatalous	3	3	3	3
14	Kodintekniikka, elektroniikka	28	20	14	12
15	Kukat ja puutarha	14	10	10	9
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		103	85	81	71

Toimialat: Vapaa-aika

Vapaa-aika		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
16	Urheilu, ulkoilu, ase ja erä	13	15	15	16
17	Kirjat ja paperi, ääni- ja kuvatalenne	23	22	23	22
18	Harrastusliikkeet (askartelu, käsityö, soittimet)	16	15	15	14
19	Kännykät ja liittymät	7	7	8	7
20	Pelit ja lelut	7	7	9	10
21	Valokuvaustarvikkeet, kuvatulostus	7	6	6	7
22	Lastentarvikkeet	1	1	0	0
23	Lemmikkituotteet	4	2	2	2
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		78	75	78	78

Toimialat: Päivittäistavarat

Päivittäistavarat		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
24	Päivittäistavarat (laaja valikoima)	28	28	27	26
25	Elintarvikkeet, makeiset	25	26	29	25
26	Juomat	10	8	8	8
27	Kioskit	12	12	12	11
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		75	74	76	70

- Luokka 26 *Juomat* sisältää kahvi- ja teekauppoja sekä Alkon myymälät.

Toimialat: Tavaratalot ja hypermarketit

Tavaratalot, hypermarketit		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
28	Tavaratalo	5	4	4	4
29	Hypermarket	0	0	0	0
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		5	4	4	4

- Monikerroksisten tavaratalojen eri kerrokset on luokiteltu niiden tarjonnan mukaan, esim. päätoimialaluokkiin *Muoti ja asusteet* tai *Kauneuden ja terveyden tuotteet* tai *Sisustaminen ja kodintarvikkeet*.
- Luokkaan 28 *Tavaratalo* kuuluvat Tampereen keskustassa seuraavat liikkeet: City-Tokmanni (2 kpl), Sokos ja Stockmann.

Toimialat: Muut kauppaliikkeet

Muut kauppaliikkeet		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
30	Ajoneuvot ja konekauppa, veneet	0	0	0	0
31	Varaosat ja työkalut, työasut	3	3	3	3
32	Kirpputorimarket	8	7	8	7
33	Muut luokittelemattomat liikkeet	17	18	16	15
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		28	28	27	25

Toimialat: Kahvilat ja ravintolat

Kahvilat ja ravintolat		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
34	Kahvilat, jäätelö- ja mehubaarit	63	65	65	59
35	Ravintolat	145	143	140	146
36	Pikaruoka	64	68	67	67
37	Pubit, baarit ja viihderavintolat	100	99	91	96
38	Lounasravintolat	26	29	29	30
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		398	404	392	398

- Lounasravintolat, kuten osa kahviloistakin, ovat usein vain arkisin palvelevia eli ovat liiketilaluokituksessa *Arkipäiväluokassa*. Tästä johtuen toimialaluokituksessa on lukumääräisesti enemmän kahviloita ja ravintoloita kuin *Ravintolat* -liiketilaluokassa, jossa kriteerinä on palvelu lauantaisin.

Toimialat: Kauneus- ja hyvinvointipalvelut

Kauneus- ja hyvinvointipalvelut		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
39	Parturi-kampaamot, kauneushoitolat	199	208	209	213
40	Tatuointiliikkeet	11	10	12	15
41	Kunto-, jooga- ja tanssisalit	11	12	11	12
42	Hierontapalvelut, fysioterapia, jalkahoito	23	26	31	33
43	Terveyspalvelut: lääkäriasemat yms.	22	23	32	28
44	Muut kauneus- ja hyvinvointipalvelut	2	4	5	5
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		268	283	300	306

Toimialat: Viihde- ja vapaa-ajan palvelut

Viihde- ja vapaa-ajan palvelut		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
45	Elokuvateatterit	3	3	3	3
46	Liikunta-, seikkailu- ja keilaradat yms.	9	7	10	7
47	Pelisalit	4	5	7	3
48	Museot, taidegalleriat	14	14	15	13
49	Teatterit, konserttisalit	7	7	8	10
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		37	36	43	36

Toimialat: Kaupalliset palvelut (muut)

Kaupalliset palvelut (muut)		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
50	Pesulat, ompelimot, pukuvuokraamo, vaatturi	10	8	5	6
51	Suutarit, avainpalvelu, lukkoliike	9	9	8	8
52	Pankit, vakuutus, LKV, laki, HR, tilit, isännöinti	67	64	60	63
53	Hautauspalvelu, matkatsto, kiinteistöhuolto	12	14	12	12
54	Posti, pakettipalvelut	3	2	2	2
55	Eläinlääkäri	1	1	1	0
56	Pienvarastopalvelut	0	0	0	0
57	Paino- ja kopiointipalvelut	4	4	3	3
58	Huoltopalvelut: kodin laitteet, polkup., verhoomo	3	4	7	7
59	Koulutus- ja valmennuspalvelut	7	7	8	6
60	Popup ja showroom	9	8	12	2
61	Auton huolto, pesu, vuokraus, katsastus ym.	2	2	2	1
62	Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat	15	14	19	20
63	Talo-, sisustus-, keittiö- ja kph. suunnit. ja myynti	7	11	11	11
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		149	148	150	141

Toimialat: Palvelut ilman liikevaihtoa

Palvelut ilman liikevaihtoa		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
64	Julkinen ja 3. sektori: virastot, kirjastot ym.	32	36	34	40
65	Muut palvelu- ja kokoontumistilat: yhteisötilat	7	10	8	7
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		39	46	42	47

Toimialat: Hotellit

Hotellit		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
66	Hotellit (asiakaspalvelulla)	13	14	13	14
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		13	14	13	14

- Liiketilakartoituksessa ei ole huomioitu majoittumispaikkoja ilman liiketilaa katutasossa (huoneistohotellit ym.)
- Majoitusliikkeet ilman asiakaspalvelua on listattu luokkaan 62:
Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat.

Toimialat: Toimistot ym.

Toimistot ym.		Tampereen keskusta			
		H2 2019	H2 2020	H2 2021	H2 2022
67	Suunnittelutoimistot (arkkitehti, mainos, ICT)	31	28	26	23
68	Toimistot, työhuone, verstaas (ei kuluttajille)	25	35	40	44
69	Varasto (ei kuluttajille)	2	0	0	1
70	Tukkukauppa ja teollisuustuotteet	4	3	2	3
71	Asunto tai muu käyttö	0	0	0	1
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		62	66	68	72

- *Toimistot ja työhuoneet, verstaat (ei kuluttajille)* ovat yleisesti lisääntyneet keskustojen liiketiloissa. Näin on tapahtunut myös Tampereen keskustassa.

4. Erityistarkastelu: Hämeenkatu 2017–2022

Liiketilat, toimialat ja muutokset vuosilta 2017, 2020 ja 2022.

Kuva: Tampereen Hämeenkatu lokakuussa 2021. Martti Wilhelms.

- Hämeenkatu on Tampereen pääkatu, joka halkoo keskustan itä-länsisuuntaisesti Rautatieasemalta Hämeenpuistoon.
- Joukkoliikennekadun ja raitiotien rakentaminen Hämeenkadulla alkoi keväällä 2017. Remontti aktivoi useita katu- ja kiinteistö-saneeraustyömaita myös sivukaduilla. Hämeenkadusta oli ollut jo aiemmin kokeilu joukkoliikennekatuna.
- Työmaat aiheuttivat merkittävää haittaa kivijalkaliiketilöiden asiakkaille ja yrityksille liki kolmen vuoden ajan. Hämeenkadun katusaneerauksia valmistui seinästä seinään tehtyinä kokonaisuuksina vaihteittain.
- Hämeenkadun kaupalliseen asemaan ja elinvoimaan vaikutti tarkasteluaikavälillä myös Ratinan kauppakeskuksen avaaminen keväällä 2018, mikä muutti keskustan kaupallista dynamiikkaa merkittävästi.
- Keväällä 2020 alkanut pandemia vaikutti kuluttajakäyttäytymiseen ja keskustojen elinvoimaan myös pidemmällä aikavälillä.
- Ratikkaliikenne alkoi Hämeenkadulla syksyllä 2021.
- Nyt kaupunkilaisilla ja yrityksillä on ollut tovi aikaa sopeutua uusittuun Hämeenkatuun ja sen palvelutarjontaan.

Kuva: Tampereen Hämeenkatu marraskuussa 2022, Martti Wilhelms.

Liiketilat: Tampereen Hämeenkatu 2017, 2020 ja 2022

Liiketilat 2017, 2020 ja 2022: Tampereen Hämeenkatu	Itä			Länsi			Koko Hämeenkatu			
	2017	2020	2022	2017	2020	2022	2017	2020	2022	Osuus 2022
Kaupat yhteensä (lauantaisin)	23	21	19	34	28	32	57	49	51	42,1 %
Ravintolat ja kahvilat	22	24	21	27	25	24	49	49	45	37,2 %
Kaupat ja ravintolat yhteensä	45	45	40	61	53	56	106	98	96	79,3 %
Arkipäivä	3	5	5	9	10	8	12	15	13	10,7 %
Tyhjät	3	4	4	5	9	7	8	13	11	9,1 %
Remontissa / kausiluonteiset	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,8 %
YHTEENSÄ	51	54	49	75	72	72	126	126	121	100 %

Taulukossa: Hämeenkadun liiketilat syyspäivityksissä (loka-marraskuussa) 2017, 2020, 2022 sekä liiketilaluokkien osuus syksyllä 2022.

Hämeenkadun liiketiloissa tapahtuneet muutokset 2017–2022:

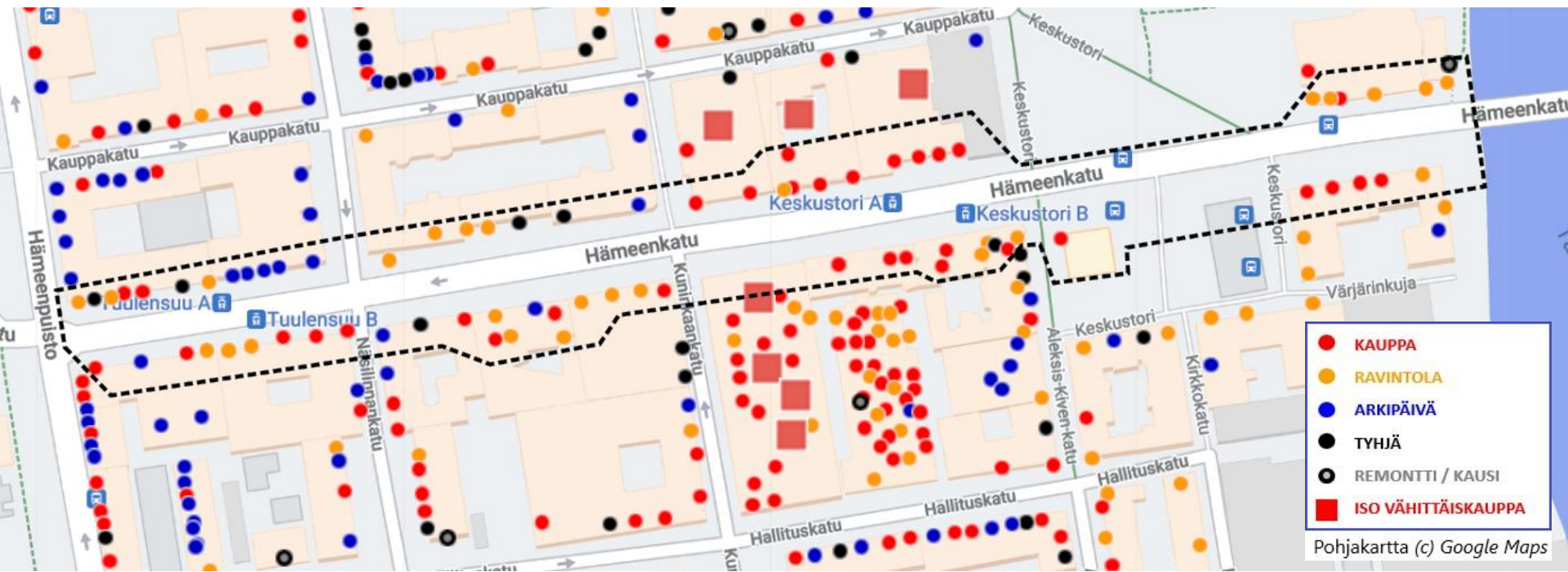
- Lauantaisin palvelevien kauppojen ja ravintoloiden määrä on laskenut 6 kpl ja ravintoloiden määrä 4 kpl lähtötilanteesta.
- Tyhjien liiketilojen määrä hieman kasvanut (+3 kpl).
- Liiketilojen kokonaismäärä on hieman laskenut (-5 kpl). Erityisesti muutamia ravintolatilajoja kiinteistöjen 2. kerroksista on lopetettu (otettu muuhun käyttöön).
- Yritysten vaihtuvuudesta kertoo taulukko oikealla: Liikeyrityksistä noin 50 % on vaihtunut, mutta toimiala on pysynyt samana noin 60 % liiketiloissa.
- Toimialojen kehitys Hämeenkadulla löytyy alemmaa (karttasivujen jälkeen).

Sama toimiala 2017 ja 2022		Sama liike 2017 ja 2022	
Itä	Länsi	Itä	Länsi
29	47	24	37

Taulukossa: Hämeenkadulla 2017–2022 jatkaneet yritykset ja toimialat, itä- ja länsipuolella eroteltuna.

Liiketilat: Hämeenkadun länsiosa syksy 2017

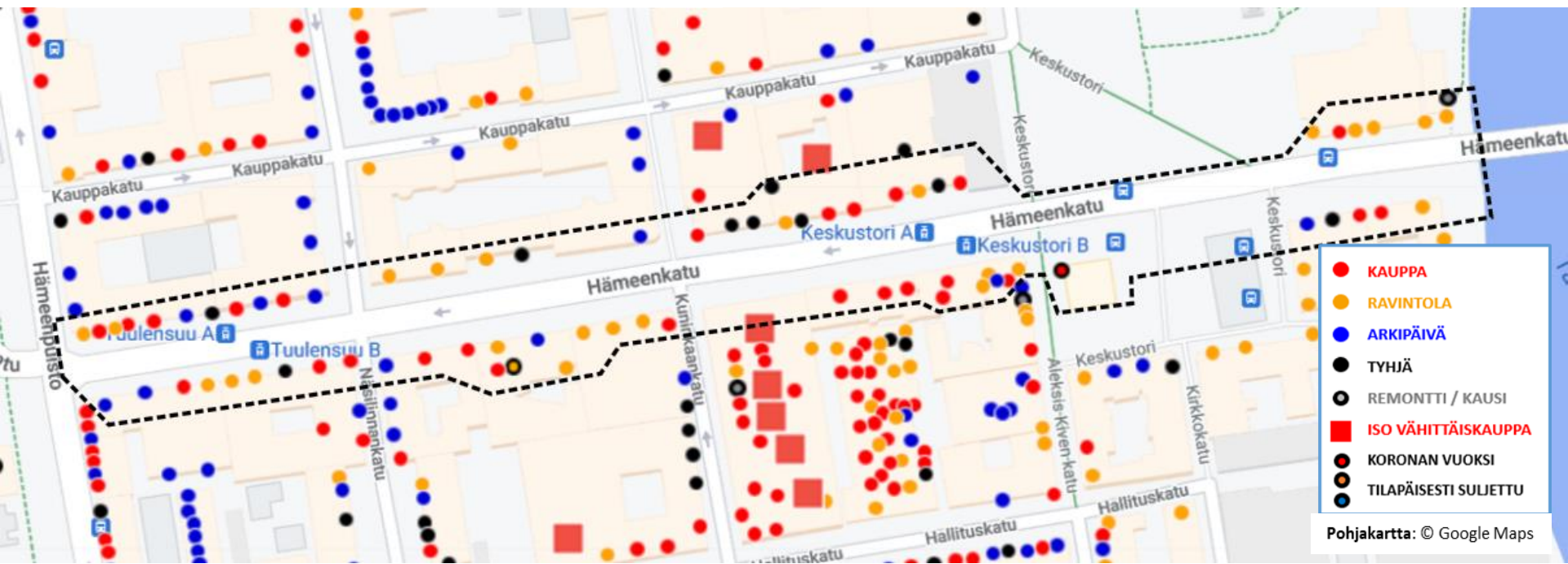
Tarkastelu on rajattu liiketiloihin, joihin on suora sisäänkäynti Hämeenkadulta. Tavarataloista (Sokos, Stockmann) on otettu mukaan ensimmäisen kerroksen liiketilat, joihin on suora sisäänpääsy kadulta. Kauppahalli on rajattu pois tarkastelusta.

Liiketilat: Hämeenkadun länsiosa syksy 2020

- Hämeenkadun länsiosassa remontit alkoivat olla ohi loppuvuonna 2020, mutta sivukaduilla ja Hämeensillalla oli vielä keskeneräisiä työmaita.
- Pandemia-aikana elinkeinoelämää vaikeuttivat erilaiset

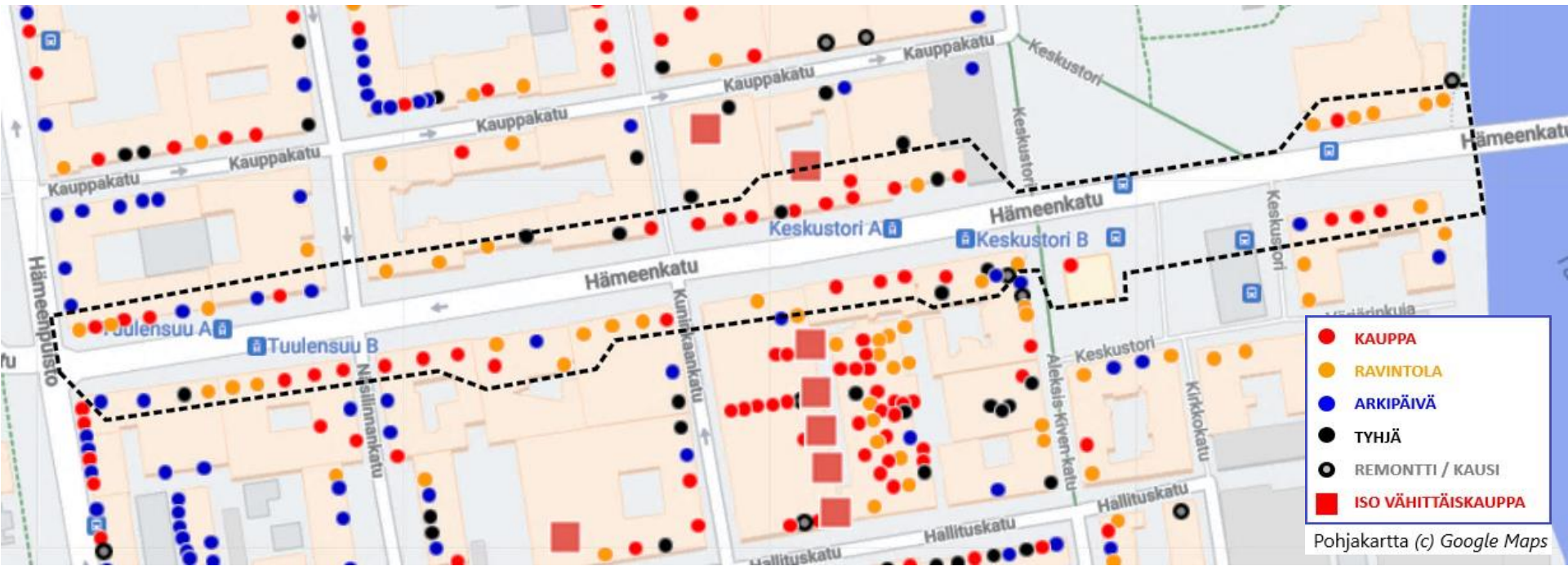
rajoitukset, jotka kohdistuivat enimmäkseen ravintoloihin. Syksyllä 2020 varsinaisia rajoituksia ei ollut, mutta muutamia yrityksiä oli suljettuna kysynnän vähyyden vuoksi. Liiketilalaskennassa tilapäisesti suljetut liiketilat merkittiin ”jäädetytyin”.

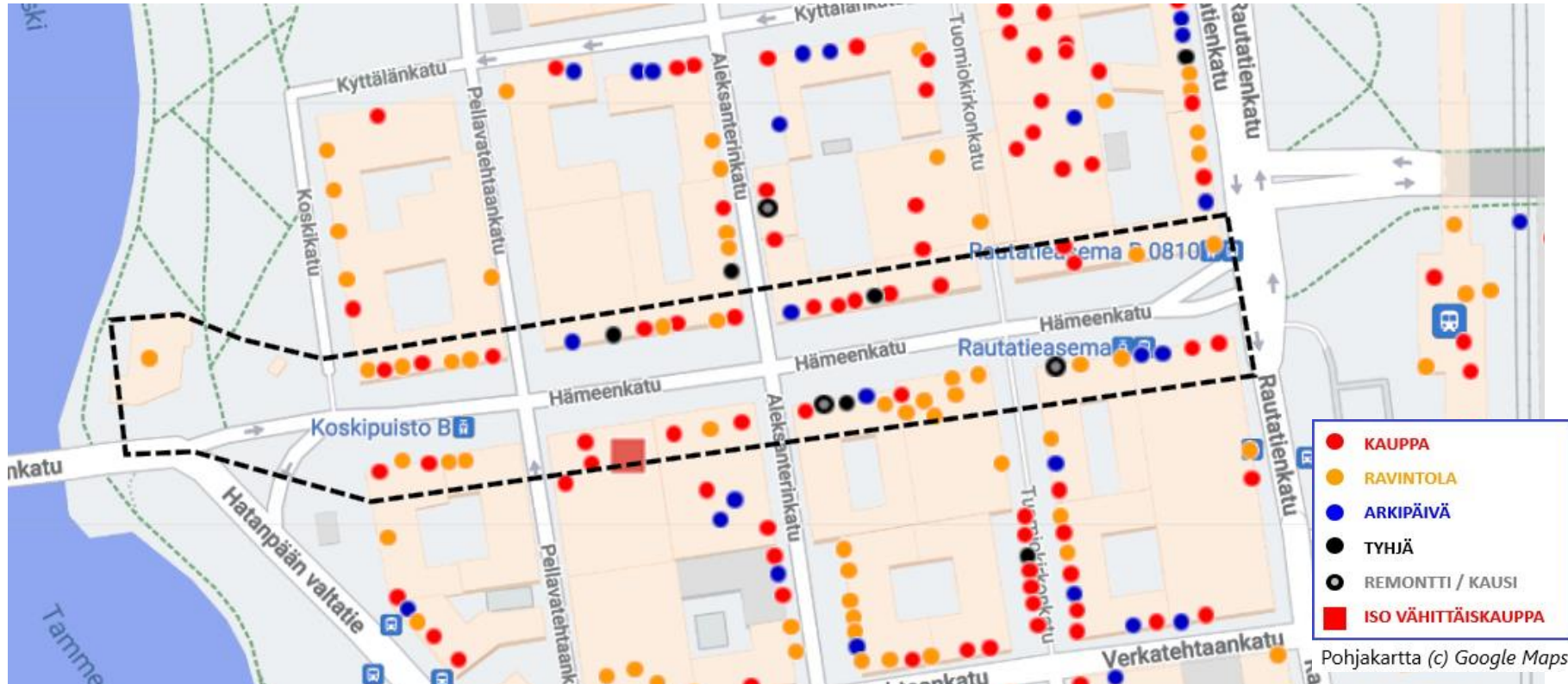
Liiketilat: Hämeenkadun länsiosa syksy 2022

- Ratikkaliikenne alkoi elokuussa 2021.
- Hämeenkadun ”uusi normaali” marraskuussa 2022: Pandemia on periaatteessa ohitettu, mutta edelleen

keskustan kävijämäärät ovat alemmalla tasolla kuin ennen vuotta 2020. Uusina keskustan elinvoimaan vaikuttavana tekijöinä on tullut Ukrainan sota ja sen aiheuttama inflaatio ja energiakriisi.

Liiketilat: Hämeenkadun itäosa syksy 2017

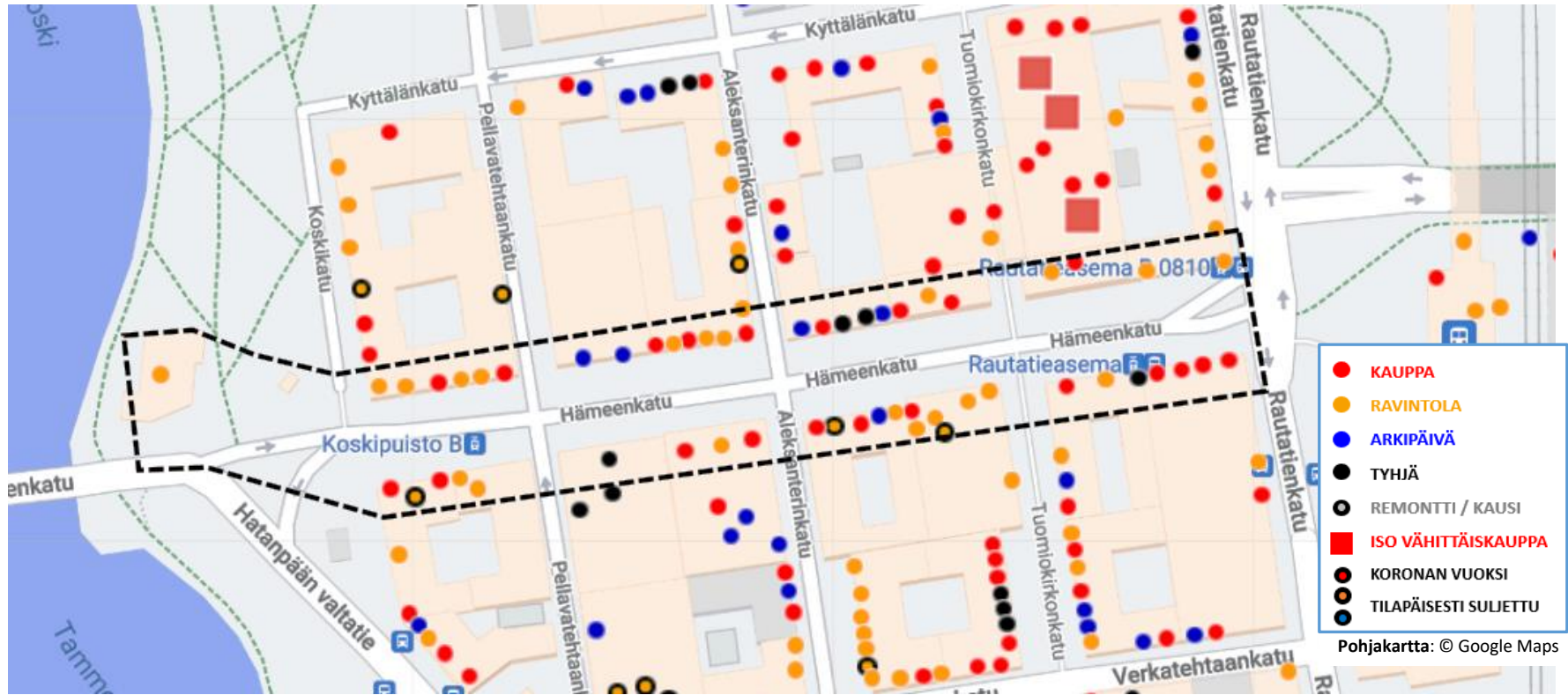

Pohjakartta (c) Google Maps

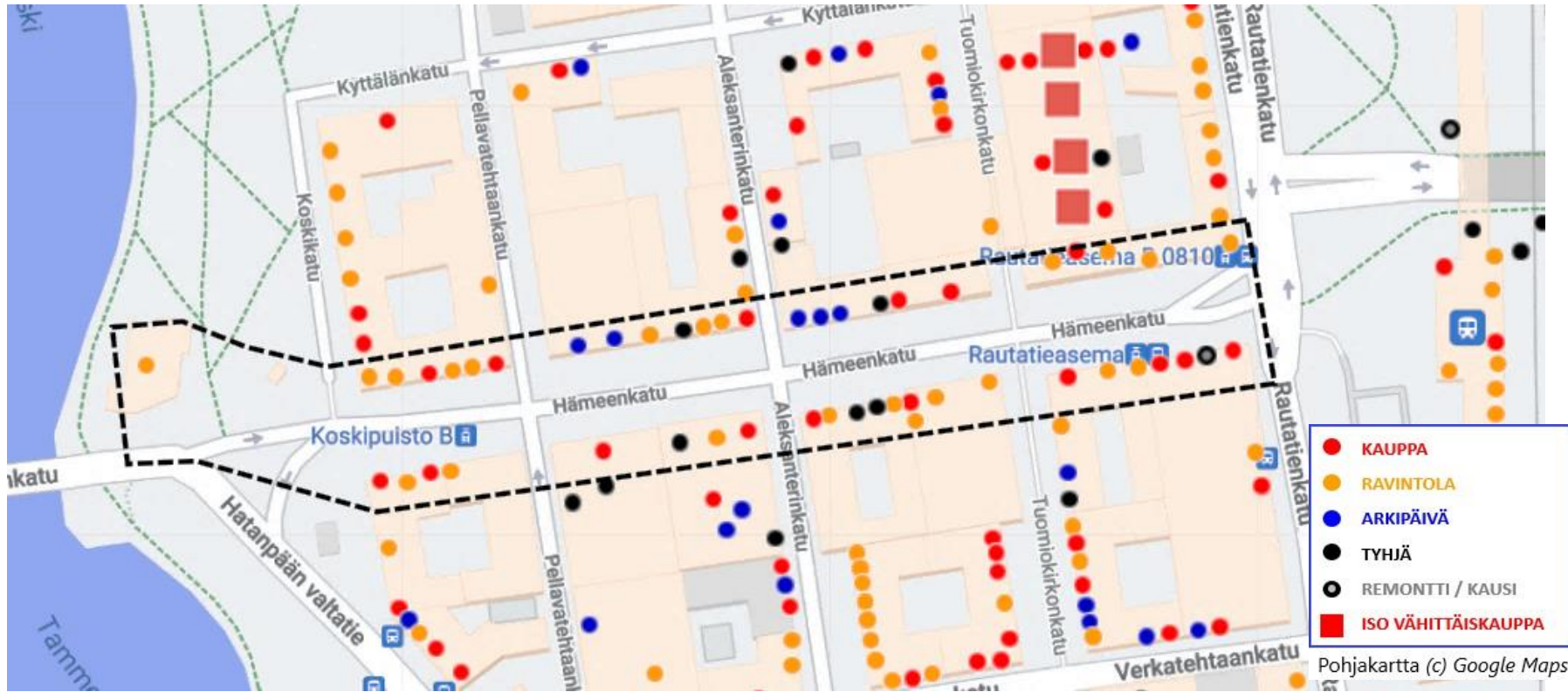
Liiketilat: Hämeenkadun itäosa syksy 2020

- Pandemia-aikana liiketilojen käyttöä vaikeuttivat erilaiset rajoitukset, jotka kohdistuivat enimmäkseen ravintoloihin.

Liiketilalaskennassa tilapäisesti suljetut liiketilat merkittiin ”jäädetytyinä”.

Liiketilat: Hämeenkadun itäosa syksy 2022

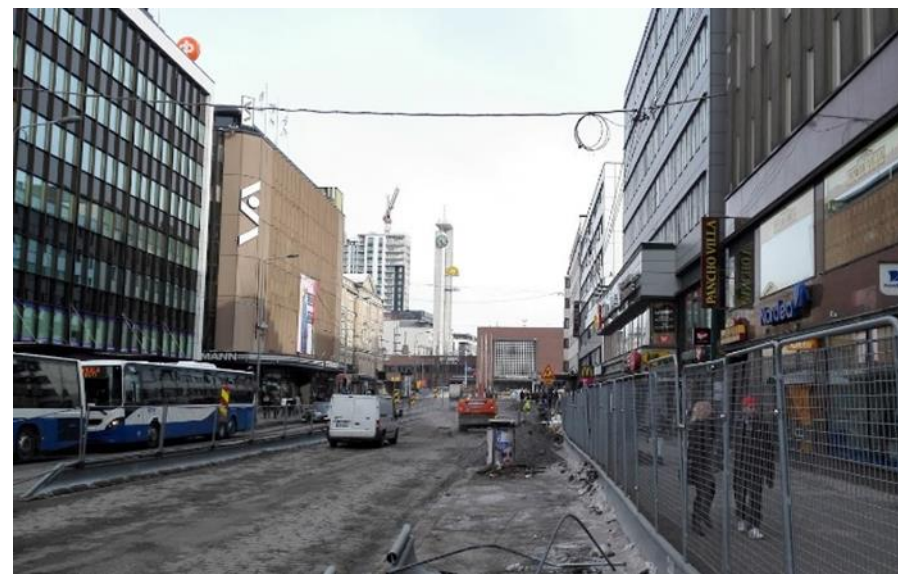
Pohjakartta (c) Google Maps

Tilannekuvia Hämeenkadulta 2017–2018

Hämeenkatu Hämeensillan itäpuolelta kevätlvella 2017.

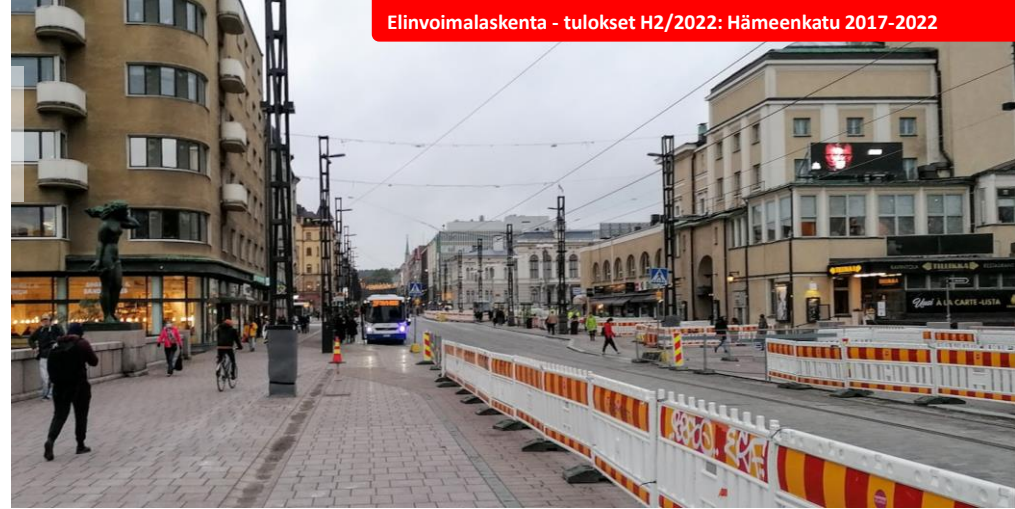
- Ennen katuremontteja suurin osa katutilasta oli varattu autokaistoille. Pyöräilyn olosuhteet olivat vaatimattomat (ks. kuva yllä).

Hämeenkadun itäpää kevätlvella 2018.

Tilannekuvia Hämeenkadulta 2018–2020

- Työmaat ja muuttuvat liikennejärjestelyt vaikeuttivat jalankulkijoiden liikkumista. Myös itä- ja länsipuolen ylittävä Hämeensilta oli remontissa ja jalankulkua ohjattiin tilapäissillalle.
- Hämeenkadun liikeyritykset kertoivat liikevaihtonsa laskeneen.

Tammerkosken tilapäissilta kevätlvella 2020, Martti Wilhelms.

Tilannekuvia Hämeenkadulta 2018–2020

- Ratinan kauppakeskuksen avaaminen keväällä 2018 vaikutti keskustan tasapainoon – erityisesti länsipuolen elinvoima kuihtui kovaa vauhtia vuosina 2018-2019.

Tilannekuvia Hämeenkadulta 2021-2022

- Ratikkaliikenne alkoi elokuussa 2021. Nyt Hämeenkatu on joukkoliikennekatu, jossa on tilaa myös jalankululle ja pyöräilylle. Myös potkulaudoilla kuljetaan paljon.
- Uusitulla Hämeenkadulla on vähemmän muotiliikkeitä kuin aiemmin. Kampaamot ja kauneushoitolat ovat puolestaan hieman lisääntyneet.
- Hämeenkatu on edelleen vilkas ravintolakatu.

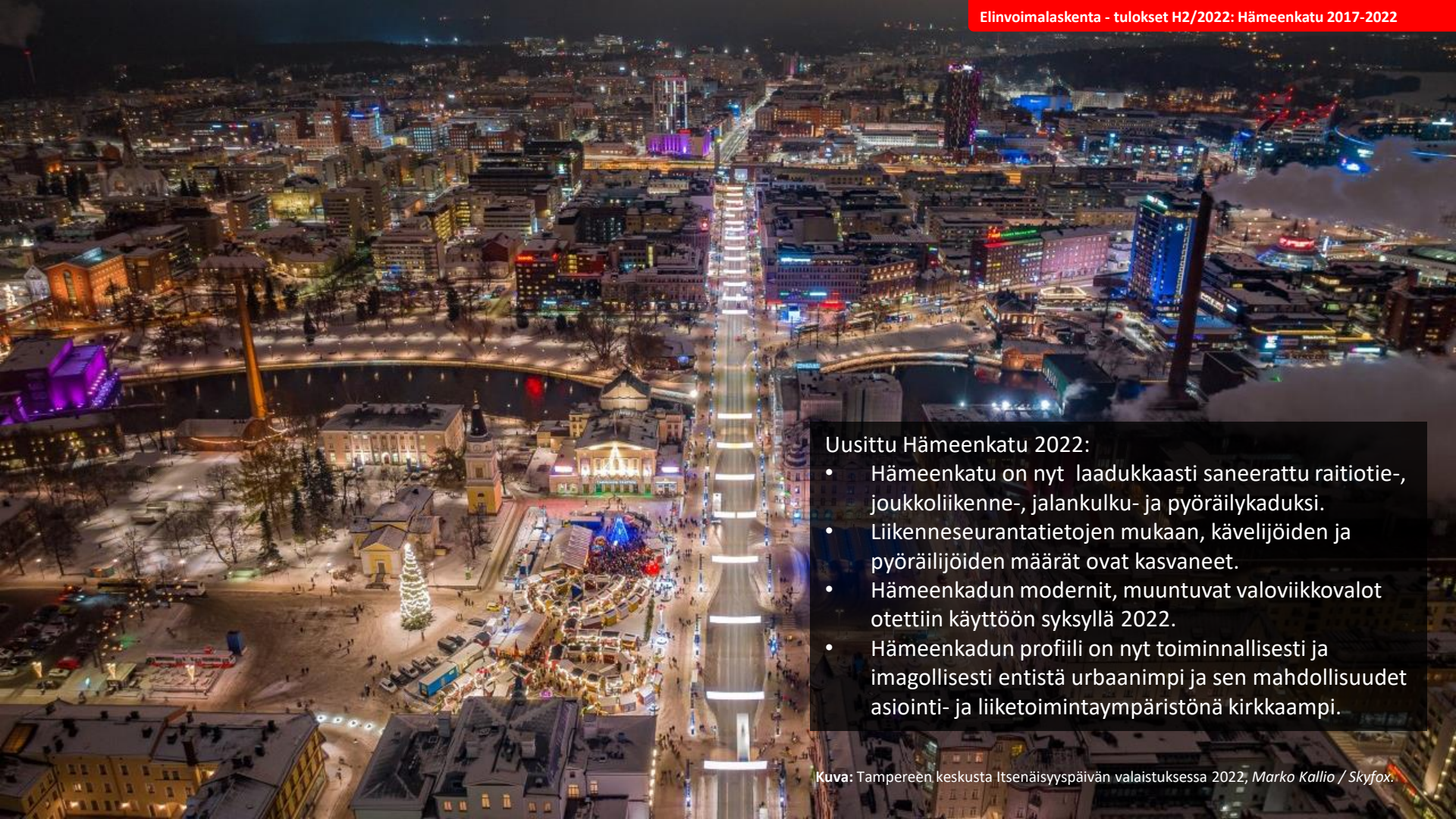

Ratikka testikäytössä keväällä 2021. Kuva: Kari Castrèn

Tilannekuvia Hämeenkadulta 2021–2022

Kuva: Hämeenkadun länsipään K-Market uudelleen avattuna lokakuussa 2021. Martti Wilhelms.

Uusittu Hämeenkatu 2022:

- Hämeenkatu on nyt laadukkaasti saneerattu raitiotie-, joukkoliikenne-, jalankulku- ja pyöräilykaduksi.
- Liikenneseurantatietojen mukaan, kävelijöiden ja pyöräilijöiden määrät ovat kasvaneet.
- Hämeenkadun modernit, muuntuvat valoviikkovalot otettiin käyttöön syksyllä 2022.
- Hämeenkadun profiili on nyt toiminnallisesti ja imagollisesti entistä urbaanimpi ja sen mahdollisuudet asiointi- ja liiketoimintaympäristönä kirkkaampi.

Huomiot toimialojen kehityksestä Hämeenkadulla 2017–2022

- Kaupan toimialoilla ovat toimipaikat vähentyneet erityisesti *Muoti- ja asusteet –luokassa*. Vähennys on tapahtunut Hämeenkadun itäpuolella (-6 kpl). Tällä toimialalla on koettu eniten toimipaikkojen katoa keskustoissa yleisestikin. Hämeenkadun toimialoista se on edelleen toiseksi suurin (lähes 14 %).
- Vähennystä on tullut länsipuolella myös *Päivittäistavarat* -luokassa (-2 kpl). Toimialan liikkeiden yhteislukumäärä on 8 kpl (osuus 7,3 % liiketiloista).
- Palvelutoimialoilla ovat toimipaikat lisääntyneet *Kauneus- ja hyvinvointipalvelut* -luokassa (lisäystä yhteensä +4 kpl). Toimialan kasvu on yleinen ilmiö keskustoissa, mutta näiden toimipaikkaluku Hämeenkadulla (7 kpl) ei kuitenkaan vastaa toimialan osuutta koko keskustassa (n. 21 %).
- *Kahvilat ja ravintolat* -luokka on Hämeenkadulla edelleen vahvin toimialoista (n. 43 % kaikista toimialoista) ja toimipaikat ovat pysyneet likipitään samalla tasolla (vähennystä -2 kpl). Lopetettuja ravintoloita on ollut lähinnä kiinteistöjen kakkoskerroksissa, jotka on muutettu johonkin muuhun käyttöön (ja poistettu liikelilakannasta). Ravintolat ovat menestyneet muita lauantaicin palvelevia yrityksiä paremmin keskustojen murroksessa ja läpi pandemia-ajan.
- Toimistot ym. (kuluttajia ei-palvelevat) toiminnot eivät esiinny Hämeenkadun kivijalassa, joten Hämeenkadun voidaan sanoa olevan edelleen puhdasverinen kauppakatu.

Kuva: Hämeenkadun ravintolarajontaa. Martti Wilhelms 2022.

Toimialat pääluokittain: Hämeenkatu 2017–2022

Toimialat pääluokittain		Hämeenkatu							Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä			2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	Osuus 2022	
1-6	Muoti ja asusteet	11	5	10	10	21	15	13,8 %	152
7-9	Kauneuden ja terveyden tuotteet	4	4	3	3	7	7	6,4 %	49
10-15	Sisustaminen ja kodin tarvikkeet	1	0	4	2	5	2	1,8 %	70
16-23	Vapaa-aika	3	4	4	4	7	8	7,3 %	78
24-27	Päivittäistavarat	2	2	8	6	10	8	7,3 %	70
28-29	Tavaratalot, Hypermarketit	1	1	1	1	2	2	1,8 %	4
30-33	Muut kauppaliikkeet	0	0	0	1	0	1	1 %	25
	Kaupat yhteensä	22	16	30	27	52	43	39,4 %	448
34-38	Kahvilat ja ravintolat	21	22	28	25	49	47	43,1 %	398
39-44	Kauneus- ja hyvinvointipalvelut	0	4	3	3	3	7	6,4 %	306
45-49	Viihde- ja vapaa-ajan palvelut	1	0	1	1	2	1	0,9 %	36
50-63	Kaupalliset palvelut (muut)	4	3	8	7	12	10	9,2 %	141
64-65	Palvelut ilman liikevaihtoa	0	0	0	1	0	1	0,9 %	47
66	Hotellit	0	0	0	0	0	0	0 %	14
	Palvelut yhteensä	26	29	40	37	66	66	60,6 %	942
67-71	Toimistot ym.	0	0	0	0	0	0	0 %	72
0	Tyhjä	3	4	5	7	8	11	-	167
99	Remontissa	0	0	0	1	0	1	-	38
	LIIKETILAT YHTEENSÄ	51	49	75	72	126	121	-	1667

- Huomiot tämän taulukon toimialatietoihin on esitetty seuraavalla sivulla.
- Toimialojen osuudet 2022 on ilmoitettu kaikista Hämeenkadulla aktiivisista liikeyrityksistä ts. ilman tyhjiä ja remontissa olevia liikeyrityksiä.

Toimialat Hämeenkadulla: Muoti ja asusteet

Muoti ja asusteet		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
1	Pukeutuminen	7	3	6	5	13	8	96
2	Lasten pukeutuminen	0	0	0	0	0	0	5
3	Jalkineet	1	2	2	1	3	3	11
4	Laukut ja asusteet	0	0	0	0	0	0	7
5	Korut ja kellot	3	0	2	3	5	3	24
6	Second Hand, Vintage	0	0	0	1	0	1	9
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		11	5	10	10	21	15	152

- *Muoti- ja asusteet -luokassa liikkeiden vähennys on tapahtunut Hämeenkadun itäpuolella (-6 kpl). Toimialalla on koettu eniten toimipaikkojen katoa viime vuosina yleisestikin. Hämeenkadulla se on edelleen toiseksi suurin toimialoista (lähes 14% osuudella).*

Toimialat Hämeenkadulla: Kauneuden ja terveyden tuotteet

Kauneuden ja terveyden tuotteet		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
7	Kosmetiikka, luontaistuotteet	0	0	0	0	0	0	15
8	Apteekit	0	0	1	1	1	1	7
9	Optikkoliikkeet, terveystekniikka	4	4	2	2	6	6	27
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		4	4	3	3	7	7	49

Toimialat Hämeenkadulla: Sisustaminen ja kodin tarvikkeet

Sisustaminen ja kodin tarvikkeet		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
10	Huonekalut	0	0	0	0	0	0	8
11	Kodintarvikkeet	1	0	2	1	3	1	14
12	Sisustus- ja lahjatavarat	0	0	0	1	0	1	24
13	Rauta- ja rakennustarvikkeet, maatalous	0	0	0	0	0	0	3
14	Kodintekniikka, elektroniikka	0	0	1	0	1	0	12
15	Kukat ja puutarha	0	0	1	0	1	0	9
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		1	0	4	2	5	2	70

- Toimialan liikkeet ovat keskimäärin tilaa vaativia, jonka vuoksi ne ovat hakeutuneet hieman sivummalle edullisempiin tiloihin.

Toimialat Hämeenkadulla: Vapaa-aika

Vapaa-aika		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
16	Urheilu, ulkoilu, ase ja erä	0	0	2	2	2	2	16
17	Kirjat ja paperi, ääni- ja kuvatalenne	2	3	1	1	3	4	22
18	Harrastusliikkeet (askartelu, käsityö, soittimet)	0	0	0	0	0	0	14
19	Kännykät ja liittymät	1	1	0	0	1	1	7
20	Pelit ja lelut	0	0	1	1	1	1	10
21	Valokuvaustarvikkeet, kuvatulostus	0	0	0	0	0	0	7
22	Lastentarvikkeet	0	0	0	0	0	0	0
23	Lemmikkituotteet	0	0	0	0	0	0	2
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		3	4	4	4	7	8	78

Toimialat Hämeenkadulla: Päivittäistavarat

Päivittäistavarat		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
24	Päivittäistavarat (laaja valikoima)	0	0	2	2	2	2	26
25	Elintarvikkeet	0	0	3	1	3	1	25
26	Juomat	0	0	0	0	0	0	8
27	Kioskit	2	2	3	3	5	5	11
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		2	2	8	6	10	8	70

Toimialat Hämeenkadulla: Tavaratalot ja hypermarketit

Tavaratalot, hypermarketit		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
28	Tavaratalo	1	1	1	1	2	2	4
29	Hypermarket	0	0	0	0	0	0	0
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		1	1	1	1	2	2	4

- Osa tavarataloista on luokiteltu eri kerrosten tarjonnan mukaan, esim. päätoimialaluokkiin *Muoti ja asusteet* tai *Kauneuden ja terveyden tuotteet* tai *Sisustaminen ja kodintarvikkeet*.
- Luokkaan 28 *Tavaratalo* kuuluu seuraavat liikkeet: Sokos, Stockmann

Toimialat Hämeenkadulla: Muut kauppaliikkeet

Muut kauppaliikkeet		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
30	Ajoneuvot ja konekauppa, veneet	0	0	0	0	0	0	0
31	Varaosat ja työkalut, työasut	0	0	0	0	0	0	3
32	Kirpputorimarket	0	0	0	0	0	0	7
33	Muut luokittelemattomat liikkeet	0	0	0	1	0	1	15
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		0	0	0	1	0	1	25

Toimialat Hämeenkadulla: Kahvilat ja ravintolat

Kahvilat ja ravintolat		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
34	Kahvilat, jäätelö- ja mehubaarit	0	1	1	2	1	3	59
35	Ravintolat	6	7	6	4	12	11	146
36	Pikaruoka	5	5	4	4	9	9	67
37	Pubit, baarit ja viihderavintolat	9	7	17	15	26	22	96
38	Lounasravintolat	1	2	0	0	1	2	30
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		21	22	28	25	49	47	398

- *Kahvilat ja ravintolat* -luokka on Hämeenkadulla vahvin toimialoista (n. 43% -osuus kaikista) ja toimipaikat ovat pysyneet likipitään samalla tasolla (vähennystä -2 kpl). Hämeenkadulta lopetettuja ravintoloita on ollut erityisesti kiinteistöjen kakkoskerroksissa.

Toimialat Hämeenkadulla: Kauneus- ja hyvinvointipalvelut

Kauneus- ja hyvinvointipalvelut		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
39	Parturi-kampaamot, kauneushoitolat	0	2	2	3	2	5	213
40	Tatuointiliikkeet	0	0	0	0	0	0	15
41	Kunto-, jooga- ja tanssisalit	0	0	0	0	0	0	12
42	Hierontapalvelut, fysioterapia, jalkahoito	0	0	0	0	0	0	33
43	Terveyspalvelut: lääkäriasemat yms.	0	2	1	0	1	2	28
44	Muut kauneus- ja hyvinvointipalvelut	0	0	0	0	0	0	5
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		0	4	3	3	3	7	306

- Toimialan toimipaikkojen lukumäärä Hämeenkadulla (7 kpl) ei vielä vastaa toimialan osuutta koko keskustassa (n. 21 %). Toimialan palvelut hakeutuvat hieman edullisempien vuokraneliöiden paikkoihin.

Toimialat Hämeenkadulla: Viihde- ja vapaa-ajan palvelut

Viihde- ja vapaa-ajan palvelut		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
45	Elokuvateatterit	0	0	0	0	0	0	3
46	Liikunta-, seikkailu- ja keilaradat yms.	0	0	0	0	0	0	7
47	Pelisalit	1	0	0	0	1	0	3
48	Museot, taidegalleriat	0	0	0	0	0	0	13
49	Teatterit, konserttitalit	0	0	1	1	1	1	10
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		1	0	1	1	2	1	36

Toimialat Hämeenkadulla: Kaupalliset palvelut (muut)

Kaupalliset palvelut (muut)		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
50	Pesulat, ompelimot, pukuvuokraamo, vaatturi	1	0	0	0	1	0	6
51	Suutarit, avainpalvelu, lukkoliike	0	0	0	0	0	0	8
52	Pankit, vakuutus, LKV, laki, HR, tilit, isännöinti	2	3	5	4	7	7	63
53	Hautauspalvelu, matkatsto, kiinteistöhuolto	1	0	1	0	2	0	12
54	Posti, pakettipalvelut	0	0	0	0	0	0	2
55	Eläinlääkäri	0	0	0	0	0	0	0
56	Pienvarastopalvelut	0	0	0	0	0	0	0
57	Paino- ja kopiointipalvelut	0	0	0	0	0	0	3
58	Huoltopalvelut: kodin laitteet, polkup., verhoomo	0	0	0	0	0	0	7
59	Koulutus- ja valmennuspalvelut	0	0	0	0	0	0	6
60	Popup ja showroom	0	0	0	1	0	1	2
61	Auton huolto, pesu, vuokraus, katsastus ym.	0	0	0	0	0	0	1
62	Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat	0	0	2	2	2	2	20
63	Talo-, sisustus-, keittiö- ja kph. suunnit. ja myynti	0	0	0	0	0	0	11
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		4	3	8	7	12	10	141

- Tämän toimialan liikkeistä suurin osa on arkipäivisin palvelevia ja ovat siten hakeutuneet edullisemmille liikepaikoille.

Toimialat Hämeenkadulla: Palvelut ilman liikevaihtoa

Palvelut ilman liikevaihtoa		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
64	Julkinen ja 3. sektori: virastot, kirjastot ym.	0	0	0	0	0	0	40
65	Muut palvelu- ja kokoontumistilat: yhteisötilat	0	0	0	1	0	1	7
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		0	0	0	1	0	1	47

Toimialat Hämeenkadulla: Hotellit

Hotellit		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
66	Hotellit (asiakaspalvelulla)	0	0	0	0	0	0	14
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	0	14

- Liiketilakartoituksessa ei ole huomioitu majoittumispaikkoja ilman liiketilaa katutasossa (huoneistohotellit ym.)
- Majoitusliikkeet ilman asiakaspalvelua on listattu luokkaan 62:
Muut kaupalliset palvelut, itsepalvelutilat.

Toimialat Hämeenkadulla: Toimistot ym.

Toimistot ym.		Hämeenkatu						Koko keskusta
		Itä		Länsi		Yhteensä		2022
		2017	2022	2017	2022	2017	2022	
67	Suunnittelutoimistot (arkkitehti, mainos, ICT)	0	0	0	0	0	0	23
68	Toimistot, työhuone, verstaas (ei kuluttajille)	0	0	0	0	0	0	44
69	Varasto (ei kuluttajille)	0	0	0	0	0	0	1
70	Tukkukauppa ja teollisuustuotteet	0	0	0	0	0	0	3
71	Asunto tai muu käyttö	0	0	0	0	0	0	1
PÄÄTOIMIALA YHTEENSÄ		0	0	0	0	0	0	72

- *Toimistot ja työhuoneet, verstaat (ei kuluttajille)* ovat yleisesti lisääntyneet keskustojen liiketiloissa. Hämeenkadulla näitä ei kuitenkaan esiinny – ovat hakeutuneet edullisemmille liikepaikoille.

ALL-in keskustojen elinvoimalaskenta

TietojärjestelmäPalvelu Salokorpi Oy

FM Martti Wilhelms

p. 050 538 4334

martti.wilhelms@salokorpi.com

www.allincityapp.com

SALOKORPI.COM

Sovellus: Oy ALL-in CityApp Ltd.

Kehittämissyhteistyössä mukana: **Elävät Kaupunkikeskustat ry**

Elävät Kaupunkikeskustat ry

